

Cecilia Fasth · Anita Kannermark

Form i fokus

ÖVNINGSBOK I SVENSK GRAMMATIK · DEL A

Till Dig som ska använda Form i fokus Del A

Form i fokus Del A är en övningsbok för dig

- som nyligen har börjat studera svenska
- som redan kan lite svenska men som vill få ordning på grammatiken
- som vill ha en ordentlig repetition av grunderna i svensk grammatik på nybörjarnivå.

Form i fokus Del A är i första hand avsedd för lärarledd undervisning, men boken kan också passa dig som studerar på egen hand. *Facit* finns till de flesta övningarna.

I boken presenterar vi ordklasserna och ordföljden i svenskan.

Till varje ordklass finns Till ordföljden finns

– en definition	
– en översikt	– översikter
– regler	– regler
– typexempel	– typexempel
– övningar	– övningar

Vi ger här ett förslag på hur du själv kan arbeta med boken om du inte kan så mycket svenska. Skaffa dig först en överblick över alla ordklasserna och ordföljden genom att läsa igenom de första sidorna i varje avsnitt (markerade med en blå rand i marginalen):

Ordklasser	7	Adjektiv	159
Satsdelar	8	Adverb	195
Substantiv	9	Konjunktioner	211
Räkneord	55	Prepositioner	227–229
Verb	65–66	Ordföljd	239
Pronomen	119–120		

Därefter kan du öva varje avsnitt för sig och jämföra med *facit*. Datorstödet kan användas om du vill öva mer på ett grammatiskt moment eller om du vill testa dina förkunskaper.

Du kan läsa i följande ordning:

Avsnitt	Sida	Grammatik	
Substantiv	10–47	formträning	Nu kan du: känna igen och bilda olika former av substantiven.
Verb	67–74	formträning	känna igen och bilda olika verbformer.
Pronomen	121–137	personliga, reflexiva, possessiva	de vanligaste pronomenen.
	150–155	interrogativa	ställa vanliga frågor.
Adverb	196–200	frågande adverb	ställa fler frågor.
	208–210	satsadverb	placera satsadverb på rätt plats i huvudsats och bisats.

Ordföljd	240–249	huvudsats	bilda olika huvudsatser (påståenden, frågor och uppmaningar).
Räkneord	56–64	grundtal och ordningstal	uppfatta och ge priser, telefonnummer, datum, m.m.
Adjektiv	161–176	obestämd form singular och plural	beskriva och ge information om personer och saker.
Konjunktioner	212–226	samordnande och underordnande	binda ihop olika satser.
Verb	75–96	användning av tempus	uttrycka <i>när</i> något händer.
Ordföljd	250–255	bisatser	använda ett mer varierat språk.
Prepositioner	230–238	rums- och tidsprepositioner	ange plats och tid med hjälp av prepositioner.

Efter detta kan du repetera alla översikter och göra resten av övningarna.

Ett gott råd: Försök alltid testa dina nya kunskaper i praktiken! De skriftliga övningarna i denna bok är bara "en bro" till muntlig och skriftlig kommunikation. Det gör inte så mycket om det blir fel i början. Det viktiga är då att andra förstår vad du menar. Efter en tid hör och ser du själv felen och börjar korrigera dem. Då är du på god väg till ett korrekt språk.

Efter att ha gått igenom *Form i fokus Del A* har du fått goda grunder i svensk grammatik och förhoppningsvis en vilja att veta mer om hur det svenska språket är uppbyggt.

Lycka till med studierna!

Författarna

Innehåll

ORDKLASSER 7

SATSDELAR 8

SUBSTANTIV 9

- 1 Singular 10
- 2–4 Bestämd form singular 11
- 5 Obestämd form singular 16
- 6 Bestämd form singular 17
- 7 Singular (speciella former) 18
- 8 Obestämd och bestämd form singular 19
- 9 Obestämd form singular 23
- 10 Bestämd form singular 24
- 11 Plural 26
- 12 Plural – grupp 1 27
- 13 Plural – grupp 2 28
- 14 Plural – grupp 3 30
- 15 Plural – grupp 4 32
- 16 Plural – grupp 5 33
- 17–19 Obestämd form plural 36
- 20–23 Bestämd form plural 41
- 24 Genitiv 45
- 25 Sök substantiv 46
- 26 Något om användningen av obestämd och bestämd form 48
- 27 Användning av substantivets former 50
- 28 Obestämd och bestämd form 53

RÄKNEORD 55

- 1 Grundtal 56
- 2 Grundtal (addition, subtraktion, multiplikation, division) 57
- 3 Grundtal (priser) 58
- 4 Grundtal (telefon-, post- och personnummer, år, officiella tider m.m.) 59
- 5 Substantiverade räkneord (1–12) 62
- 6 Ordningstal (datum) 64

VERB 65

- 1 Verb – grupp 1 67
- 2 Verb – grupp 2 68
- 3 Verb – grupp 3 71
- 4 Verb – grupp 4 72
- 5–6 Presenssystemet 75
- 7 Perfekt 78
- 8 Perfekt – presens 80
- 9 Perfekt 82
- 10 Perfekt, presens eller futurum? 83
- 11 Futurum 85
- 12 Berätta! Vad gör du en vanlig dag? 88
- 13–14 Preteritumsystemet 89
- 15 Pluskvamperfekt, preteritum eller futurum preteritum? 92
- 16–17 Perfekt – preteritum 95
- 18 Imperativ 97

- 19 Berätta! Vad gjorde du förra veckan? 98
- 20 Huvudverb och hjälpverb 99
- 21 Något om användningen av hjälpverb 100
- 22–24 Hjälpverb med infinitiv 101
- 25 Från presens till preteritum 106
- 26–28 Kortsvar 108
- 29 Rätt verbform 112
- 30 Finn femton fel! 115
- 31 Sök verb 116

PRONOMEN 119

- 1 Personliga pronomen 121
- 2–3 Personliga pronomen – subjekt 122
- 4 Personliga pronomen – objekt 125
- 5–6 Personliga pronomen – subjekt/objekt 127
- 7–9 Reflexiva pronomen 130
- 10–12 Possessiva pronomen 134
- 13–15 Reflexiva possessiva pronomen 138
- 16 Lucktext (pronomen) 143
- 17 Indefinita pronomen 145
- 18 Indefinita pronomen (förenade – någon) 146
- 19 Indefinita pronomen (självständiga – någon) 147
- 20 Indefinita pronomen (förenade – ingen) 148
- 21 Indefinita pronomen (självständiga – ingen) 149
- 22 Interrogativa pronomen 150
- 23 Interrogativa pronomen (självständiga) 151
- 24 Interrogativa pronomen (förenade) 152
- 25 Interrogativa pronomen (vad ... för) 153
- 26–27 Interrogativa pronomen 154
- 28–29 Relativa pronomen 156

ADJEKTIV 159

- Några exempel på adjektiv 160
- 1–5 Obestämd form 161
- 6–7 Adjektiv med speciella former 167
- 8–10 Bestämd form 171
- 11 Bestämd form 177
- 12 Obestämd och bestämd form 178
- 13 Adjektivets komparation 182
- 14 Adjektivets komparation – grupp 1 183
- 15 Adjektivets komparation – grupp 2 184
- 16 Adjektivets komparation – grupp 3 185
- 17 Komparativ – motsatser 186
- 18 Superlativ 187
- 19 Komparativ och superlativ – motsatser 188
- 20 Komparativ eller superlativ? 190
- 21 Annat sätt att uttrycka jämförelse 191
- 22 Sök adjektiv i texten 192

ADVERB 195

- 1-3 Frågande adverb 196
- 4-5 Tidsadverb 201
- 6-7 Rumsadverb 204
- 8-9 Satsadverb 208

KONJUNKTIONER 211

- 1-4 Samordnande konjunktioner 212
- 5-8 Underordnande konjunktioner 218
- 9 Sök konjunktioner 226

PREPOSITIONER 227

- 1 Några rumsprepositioner 230
- 2 Tidsprepositioner 234
- 3-5 Tidsuttryck 235

ORDFÖLJD 239

- 1 Huvudsatser (påstående) 240
- 2 Huvudsatser (frågor) 243
- 3 Huvudsatser (uppmaningar) 246
- 4-5 Huvudsatser 247
- 6-7 Bisatser 250
- 8 Relativa bisatser 253
- 9 Bisatser (indirekt tal) 255
- 10 Bisatser + huvudsatser 256
- 11-12 Huvudsatser och bisatser 258
- Starka verb (efter avljudsserier) 261
- Oregelbundna verb 263

ORDKLASSER

Varje ord tillhör en ordklass. Det finns nio ordklasser:

Substantiv blomma torg Lena	Räkneord en/ett, två första, andra	Verb köpa studera bo
Pronomen jag, han, hon min, hans, hennes någon, ingen	Adjektiv röd, fin, vit stor, liten finare, finast	Adverb idag på torget inte, kanske
Konjunktioner och, eller, men innan, medan	Prepositioner på, i, till bakom, framför	Interjektioner Oj! Aj! Usch! Fy! Hej! Skål!

När man sätter ihop orden till en sats kallas de *satsdelar*.

Satsdelar: se s. 8!

En sats: se s. 239!

SATSDELAR

En sats kan ha bl.a. följande delar:

	<i>Svarar på frågorna:</i>	
Subjekt	– Vem? Vilka? – Vad?	Lena köper blommor på torget. Väckarklockan väcker mig.
Verb (predikat)		Lena köper blommor på torget. Väckarklockan väcker mig.
Objekt	– Vad? – Vem? Vilka? – Till, åt, för, från vem/vilka?	Lena köper blommor på torget. Väckarklockan väcker mig . Lena köper blommor till Kalle .
Predikats- fyllnad	– Vad? Vem? Vilka? Hur? efter vissa verb	Lena är lärare . Det är Olle . Pojken blev sjuk igår. Flickorna ser trevliga ut. Jag känner mig pigg .
Adverbial	– Var? – När? – Hur? – Varför? – Hur mycket/lite?	Lena köper blommor på torget . Lena köper blommor idag . Lena köper blommor billigt . Lena köper blommor därför att Kalle fyller år . Lena köper blommor ganska billigt.
Satsadverbial		Lena köper inte blommor på torget.

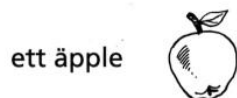
Varje satsdel kan innehålla flera ord:

Den snälla mannen kunde tyvärr inte köpa några vackra blommor till sin älskade hustru när hon fyllde år.
subjekt verb 1 satsadvl. verb 2 objekt objekt tidsadverbial

Konstruktion av olika satser: se s. 239!

SUBSTANTIV

Substantiv är ord för t.ex. personer, saker, djur, växter.

Former

Substantivet har två former i singular och två former i plural (obestämd och bestämd form):

Singular		Plural	
Obestämd form	Bestämd form	Obestämd form	Bestämd form
en flicka	flickan	flickor	flickorna
en bil	bilen	bilar	bilarna
en katt	katten	katter	katterna
ett äpple	äpplet	äpplen	äpplena
ett träd	trädet	träd	träden

Den bestämda formen använder man när den som lyssnar vet vilken person eller sak talaren menar.

VARSÅGOD OCH TA ÄPPLET!

Vilket äpple? Det finns bara ett och lyssnaren vet exakt vilket äpple talaren menar.

VARSÅGOD OCH TA ETT ÄPPLE!

Vilket äpple? Lyssnaren vet inte det. Det finns många äpplen att välja på. Det spelar ingen roll vilket äpple han eller hon tar.

1 Singular

Substantivet har en obestämd artikel, **en** eller **ett**.
Det finns många en-ord men inte så många ett-ord.

Den korta formen av substantivet (t.ex. *bil*) kallas **obestämd form**.

en bil
en penna

ett hus
ett äpple

Substantivet har också en bestämd slutartikel. Den sätter man i slutet på substantivet. Den långa formen av substantivet (t.ex. *bilen*) kallas **bestämd form**.

en bil **bilen**
en penna **pennan**

ett hus **huset**
ett äpple **äpplet**

Bestämd form

Så här gör man den bestämda formen i singular:

en-ord på <i>konsonant</i>	bil	+ en	bilen
en-ord på <i>vokal</i>	penna	+ n	pennan
ett-ord på <i>konsonant</i>	hus	+ et	huset
ett-ord på <i>vokal</i>	äpple	+ t	äpplet

Den bestämda formen använder man när den som lyssnar vet vilken person eller sak talar menar. Man använder ofta **han**, **hon**, **den** eller **det** när man fortsätter att tala om en person eller sak i singular.

Vilken penna? Lyssnaren vet vilken penna talaren menar. Det finns bara en.

Vilken penna? Lyssnaren vet inte det. Det finns många att välja på. Det spelar ingen roll vilken penna han eller hon lånar ut.

2 Bestämd form singular

Skriv den bestämda formen. Se exempel.

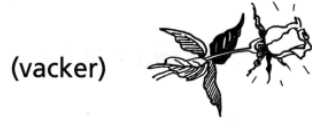
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>	<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
en bil	<u> bilen </u>	ett barn	_____
en buss	_____	ett bord	_____
en hund	_____	ett tak	_____
en katt	_____	ett golv	_____
en dörr	_____	ett brev	_____
en vägg	_____	ett glas	_____
en stol	_____	ett hus	_____
en bok	_____	ett block	_____
en pärm	_____	ett jobb	_____
en dag	_____	ett år	_____
en elev	_____	ett frimärke	_____
en tidning	_____	ett arbete	_____
en blomma	_____	ett radergummi	_____
en kvinna	_____	ett häfte	_____
en lampa	_____	ett kvitto	_____
en karta	_____	ett område	_____
en kamera	_____	ett piano	_____
en pojke	_____	ett porto	_____
en bulle	_____	ett foto	_____
en handske	_____	ett äpple	_____
en bro	_____	ett hjärta	_____
en fru	_____	ett knä	_____
en lärare	_____	ett meddelande	_____

3 Bestämd form singular

Skriv något om substantiven. Använd den bestämda formen. Se exempel.
Information om substantiven finns.

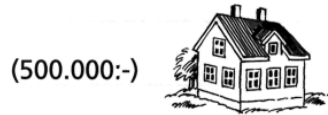
Bilen kostar 10.000:-.

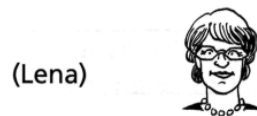
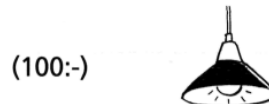
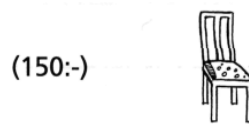
Blomman är vacker.

Pojken heter Olle.

Kvittot är på 10.000:-

(gammalt)

(20:-)

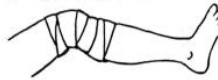
(10:-)

(öppen)

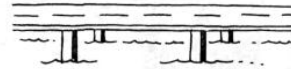
(skadat)

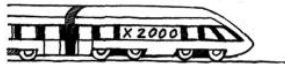
(50:-)

(lång)

(modernt)

(tungt)

(10:-)

(kort)

(smutsig)

(trasig)

4 Bestämd form singular

Gör färdigt frågorna med hjälp av bilden och svara sedan på dem. Se exempel.
När man fortsätter att tala om en person eller sak använder man **han, hon, den, det**.

Om personer: *Maskulina substantiv* t.ex. pojke, man = **han**
Feminina substantiv t.ex. flicka, kvinna = **hon**

Om saker: *En-ord* t.ex. bil, penna = **den**
Ett-ord t.ex. brev, häfte = **det**

Var ligger (1) <u>boken</u> ?	<u>Den ligger på golvet.</u>	(20)
Var ligger (23) <u>häftet</u> ?	<u>Det ligger i papperskorgen.</u>	(5)
Var ligger (3) _____ ?	<u>på</u>	(18)
Var ligger (4) _____ ?	<u>i</u>	(6)
Var ligger (19) _____ ?	<u>på</u>	(18)
Var ligger (11) _____ ?	<u>på</u>	(20)
Var står (15) _____ ?	<u>på</u>	(20)
Var står (17) _____ ?	<u>på</u>	(18)
Var står (2) _____ ?	<u>på</u>	(18)
Var står (6) _____ ?	<u>på</u>	(20)
Var står (18) _____ ?	<u>på</u>	(20)
Var står (7) _____ ?	<u>på</u>	(20)
Var står (5) _____ ?	<u>på</u>	(20)
Var står (13) _____ ?	<u>på</u>	(20)
Var sitter (9) _____ ?	<u>på</u>	(18)
Var sitter (16) _____ ?	<u>på</u>	(7)
Var hänger (10) _____ ?	<u>på</u>	(8)
Var hänger (14) _____ ?	<u>i</u>	(21)
Var är (22) _____ ?	<u>på</u>	(19)
Var är (12) _____ ?	<u>i</u>	(5)

5 Obestämd form singular

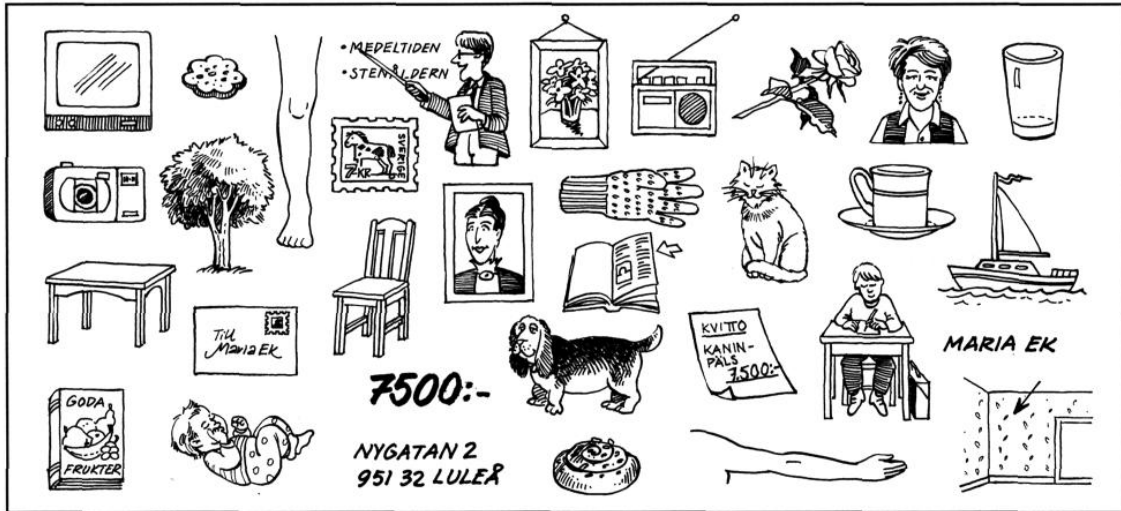
Skriv den obestämda formen. Se exempel.

	<i>Obestämd form</i>		<i>Obestämd form</i>
månaden	<u>en månad</u>	huset	_____
koppen	_____	paketet	_____
båten	_____	priset	_____
våningen	_____	ordet	_____
familjen	_____	brödet	_____
bollen	_____	passet	_____
parken	_____	trädet	_____
boken	_____	huvudet	_____
armen	_____	datumet	_____
foten	_____	benet	_____
adressen	_____	namnet	_____
veckan	_____	frimärket	_____
soffan	_____	kilot	_____
kronan	_____	hektot	_____
kakan	_____	ansiktet	_____
sidan	_____	knät	_____
skolan	_____	häftet	_____
pojken	_____	kontot	_____
vanten	_____	kvittot	_____
radion	_____	portot	_____
teven	_____	schemat	_____
videon	_____	arbetet	_____
skon	_____	området	_____

6 Bestämd form singular

Vilka substantiv hör ihop?

Kombinera substantiv som hör ihop. Skriv dem i bestämd form. Se exempel.
Obs! Några substantiv kan inte kombineras.

Hunden och *katten*

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

7 Singular

Speciella former

1 Om ett **en-ord** slutar på obetonat **-el, -er, -or** får det bara **-n** i bestämd form.

en cykel	cykeln
en syster	system
en bror/bröder	brodern
en doktor	doktorn

2 Om ett **ett-ord** slutar på obetonat **-el, -en, -er** förlorar grundordet sitt **-e** i bestämd form.

ett exempel	exemplet
ett vatten	vattnet
ett fönster	fönstret
ett nummer	numret

OBS! ett papper papperet

3 Några ord får **mm** och **nn** i bestämd form. Det är ord som slutar på *långt, betonat m* och *n*.

ett rum	rummet
en kam	kammen
en stam	stammen
ett program	programmet
en man	mannen
en mun	munnen
en vän	vänner

jfr ett problem problemet

jfr ett ben benet

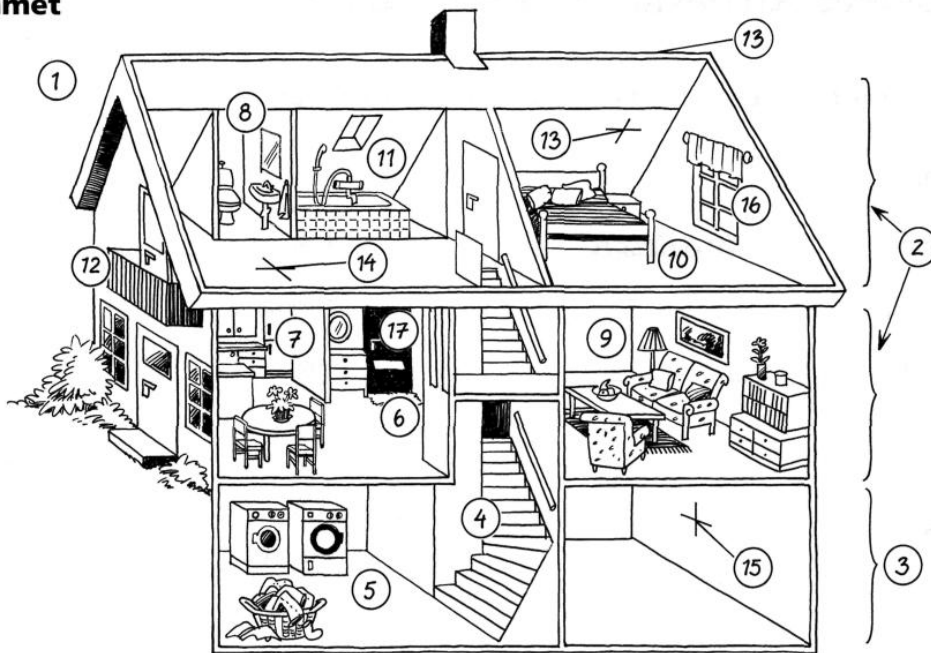
8 Obestämnd och bestämd form singular

Skriv **en** eller **ett** och sedan den bestämda formen. Se exempel.

Personer

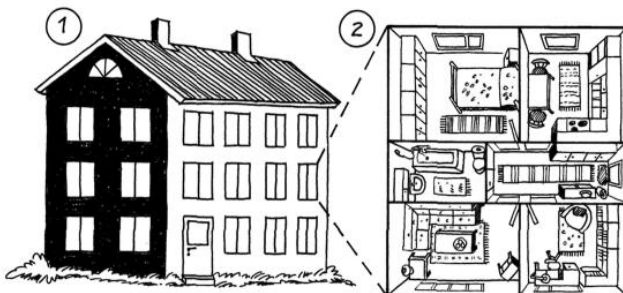
<i>en</i>	man	<i>mannen</i>	_____	kvinn	_____
_____	pojke	_____	_____	flicka	_____
_____	kille	_____	_____	tjej	_____
_____	make	_____	_____	maka	_____
				fru	_____
				hustru	_____
_____	pappa	_____	_____	mamma	_____
_____	son	_____	_____	dotter	_____
_____	bror (broder)	_____	_____	syster	_____
_____	morbror	_____	_____	moster	_____
_____	farbror	_____	_____	faster	_____
_____	syskon	_____	_____	barn	_____
_____	släkting	_____	_____	kusin	_____
_____	person	_____	_____	människa	_____
_____	kamrat	_____	_____	kompis	_____
_____	vän	_____	_____		

I hemmet

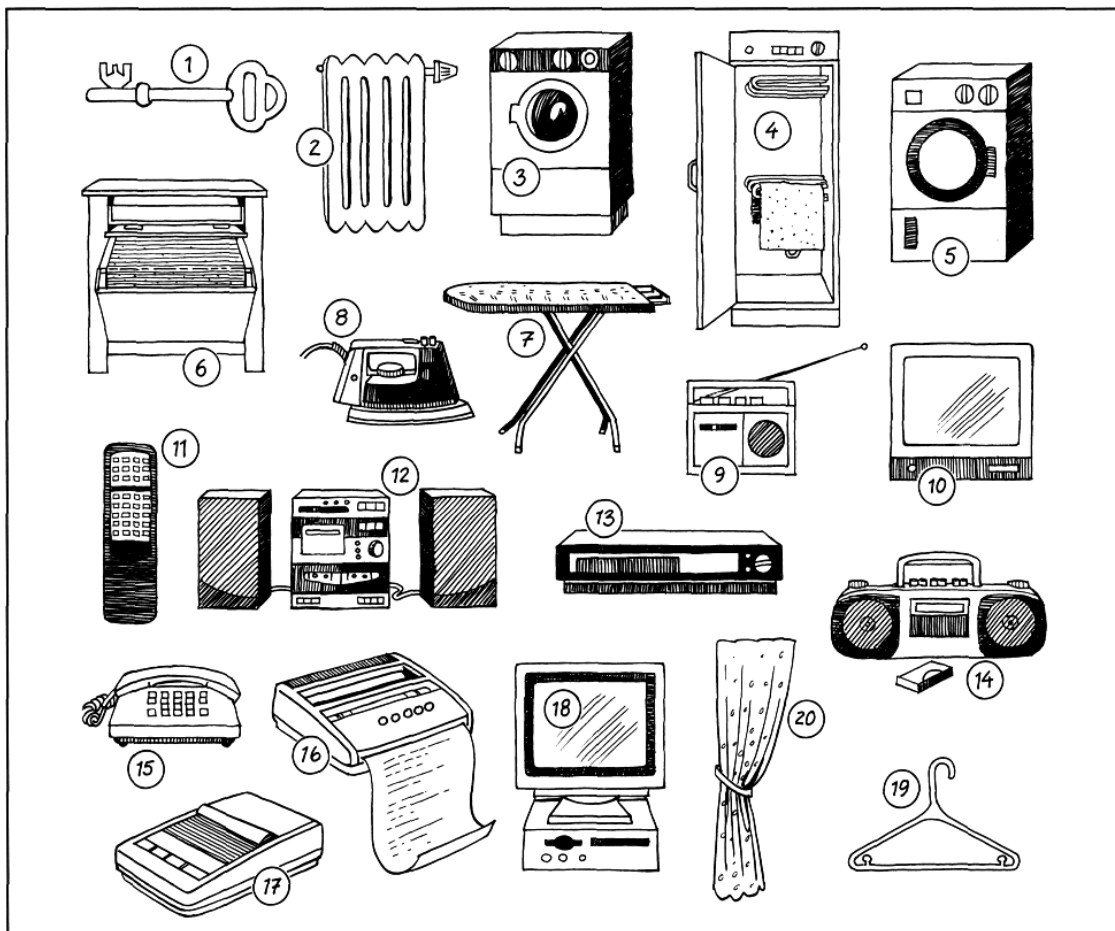
Skriv **en** eller **ett** och sedan den bestämda formen. Se exempel.

1 <u>en</u> villa	<u>villan</u>	2 ___ våning	_____
3 ___ källare	_____	4 ___ trappa	_____
5 ___ tvättstuga	_____	6 ___ hall	_____
7 ___ kök	_____	8 ___ toalett	_____
9 ___ vardagsrum	_____	10 ___ sovrum	_____
11 ___ badrum	_____	12 ___ balkong	_____
13 ___ tak	_____	14 ___ golv	_____
15 ___ vägg	_____	16 ___ fönster	_____
17 ___ dörr	_____		

1 ___ flerfamiljshus	_____
2 ___ lägenhet	_____

Några saker i hemmet

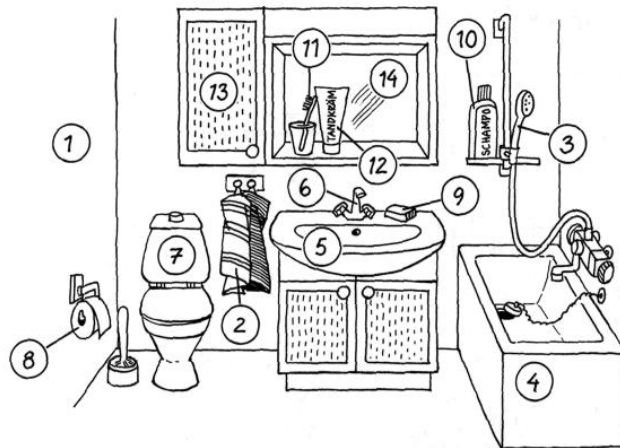

Skriv **en** eller **ett** och sedan den bestämda formen. Se exempel.

1 <u>en</u> nyckel	<u>nyckeln</u>	2 <u>ett</u> element	<u>elementet</u>
3 ___ tvättmaskin	_____	4 ___ torkskåp	_____
5 ___ torktumlare	_____	6 ___ mangel	_____
7 ___ strykbräde	_____	8 ___ strykjärn	_____
9 ___ radio	_____	10 ___ teve	_____
11 ___ fjärrkontroll	_____	12 ___ stereo	_____
13 ___ video	_____	14 ___ bandspelare	_____
15 ___ telefon	_____	16 ___ fax	_____
17 ___ telefonsvarare	_____	18 ___ dator	_____
19 ___ klädhängare	_____	20 ___ gardin	_____

SUBSTANTIV

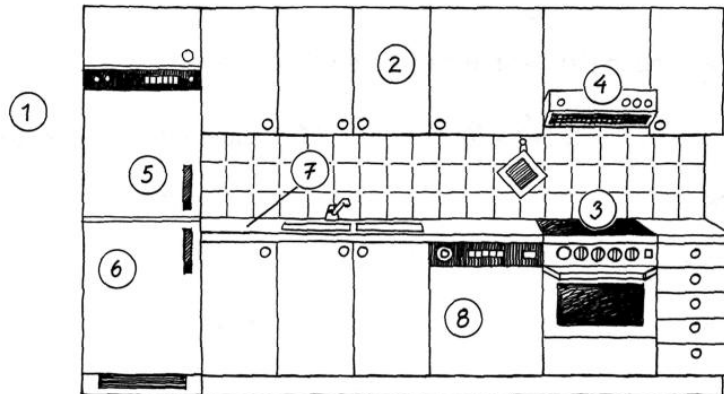
I badrummet

Skriv **en** eller **ett** och sedan den bestämda formen. Se exempel.

1 <u>ett</u> badrum	<u>badrummet</u>	2 ___ handduk	_____
3 ___ dusch	_____	4 ___ badkar	_____
5 ___ tvättfat	_____	6 ___ kran	_____
7 ___ toalettstol	_____	8 ___ toalettpapper	_____
9 ___ tvål	_____	10 ___ schampo	_____
11 ___ tandborste	_____	12 ___ tandkräm	_____
13 ___ skåp	_____	14 ___ spegel	_____

I köket

Skriv **en** eller **ett** och sedan den bestämda formen. Se exempel.

1 <u>ett</u> kök	<u>köket</u>	2 ___ skåp	_____
3 ___ spis	_____	4 ___ fläkt	_____
5 ___ kyl	_____	6 ___ frys	_____
7 ___ diskbänk	_____	8 ___ diskmaskin	_____

9 Obestämd form singular

Associera med ett annat substantiv. Se exempel.

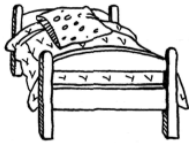
en penna	<u>ett radergummi</u>	en kasse	<u>en påse</u>
en bil	<u>en buss</u>	en chaufför	<u>en taxi</u>
en hund	_____	en expedit	_____
en tandborste	_____	ett konto	_____
en stol	_____	en tvål	_____
ett land	_____	ett lexikon	_____
en pärm	_____	en kyl	_____
en vecka	_____	en hamn	_____
en lärare	_____	en duk	_____
en man	_____	ett år	_____
en kamera	_____	en arm	_____
en pojke	_____	en järnvägsstation	_____
ett tak	_____	en fläkt	_____
en gardin	_____	en tulpan	_____
en flygplats	_____	en jordgubbe	_____
ett namn	_____	en medicin	_____
ett öga	_____	en timme	_____
en gurka	_____	en nyckel	_____
en cigarrett	_____	en kille	_____
en morgon	_____	en radio	_____
en hållplats	_____	en kjol	_____
en förmiddag	_____	en son	_____
en frukost	_____	en kniv	_____
en vår	_____	en syster	_____

10 Bestämd form singular

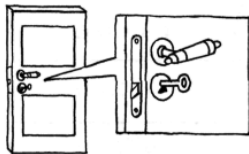
Skriv om bilderna. Använd substantiven i bestämd form tillsammans med verben *hänger*, *sitter*, *ligger* och *står* samt prepositionerna *i* och *på*. Se exempel. Första bokstaven finns redan.

Morgonrocken hänger i badrummet.

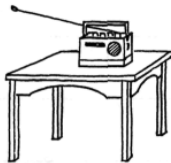
Kudden ligger på sängen.

N

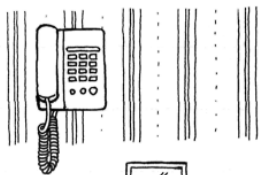
T

R

D

T

S

S

T _____

B _____

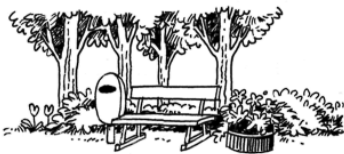
F _____

K _____

K _____

B _____

T _____

B _____

B _____

B _____

11 Plural

Man bildar (= gör) plural i svenskan på fem olika sätt. Man delar in substantiven i fem olika deklinationer (= grupper).

HUVUDREGEL:

En-ord får oftast **-or**, **-ar** eller **-er** i plural obestämd form.

Ett-ord får oftast **-n** eller **ingen ändelse** i plural obestämd form.

en-ord	-or	en flicka	många flickor or
	-ar	en bil	många bilar ar
	-er	en polis	många polis er
ett-ord	-n	ett äpple	många äpp l en
	-	ett hus	många hus -

Plural har precis som singular en **obestämd form** och en **bestämd form**.

Så här gör man den bestämda formen i plural:

<i>Obestämd form</i>		<i>Bestämd form</i>
flickor	flickor + na	flickorna
bilar	bilar + na	bilarna
polis er	polis er + na	poliserna
äpp l en	äpp l en + a	äpp l ena
hus -	hus + en	hus en

Den bestämda formen använder man när lyssnaren vet exakt vilka personer eller saker talaren menar. Man använder ofta **de** när man fortsätter att tala om en person eller sak i plural.

12 Plural – grupp 1

Singular		-or	Plural	-na
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>	<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>	
en lampa	lampan	lampor	lamporna	
en flicka	flickan	flickor	flickorna	
en klocka	klockan	klockor	klockorna	

Skriv de former som saknas. Se exempel.

en blomma	<u>blomman</u>	<u>blommor</u>	<u>blommorna</u>
en tröja	_____	_____	_____
en matta	_____	_____	_____
en kvinna	_____	_____	_____
_____	väska	_____	_____
_____	tavlan	_____	_____
_____	jackan	_____	_____
_____	mössan	_____	_____
_____	_____	lådor	_____
_____	_____	flaskor	_____
_____	_____	strumpor	_____
_____	_____	varor	_____
_____	_____	_____	sopporna
_____	_____	_____	paprikorna
_____	_____	_____	kassorna
_____	_____	_____	flugorna

REGEL:

Ändelsen i obestämd form plural är **-or**. Ändelsen i bestämd form plural är **-na**.
I grupp 1 finns en-ord som slutar på **-a**. (Obs! -a i slutet av ordet försvinner.)

Undantag: t.ex. en ros – rosor, en toffel – tofflor.

13 Plural – grupp 2

Singular		-ar	Plural	-na
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>		<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
en bil	bilen		bilar	bilarna
en tidning	tidningen		tidningar	tidningarna
en kam	kammen		kammar	kammarna

Skriv de former som saknas. Se exempel.

en vägg	<u>väggen</u>	<u>väggar</u>	<u>väggarna</u>
en stol	_____	_____	_____
en ring	_____	_____	_____
en kopp	_____	_____	_____
en arm	_____	_____	_____
_____	vägen	_____	_____
_____	båten	_____	_____
_____	sängen	_____	_____
_____	hunden	_____	_____
_____	avdelningen	_____	_____
_____	_____	bänkar	_____
_____	_____	stammar	_____
_____	_____	övningar	_____
_____	_____	meningar	_____
_____	_____	dörrar	_____
_____	_____	_____	pärmarna
_____	_____	_____	dukarna
_____	_____	_____	räkningarna
_____	_____	_____	knivarna
_____	_____	_____	skedarna

REGEL:

Ändelsen i obestämd form plural är **-ar**. Ändelsen i bestämd form plural är **-na**.

I grupp 2 finns bl.a. en-ord som

– är enstaviga (t.ex. bil, båt, stol, fru, bro)

– slutar på **-ing** och **-ning** (t.ex. uppfinning, skrivning)

I grupp 2 finns också substantiv som slutar på **obetonat -e, -el, -en, -er, -on**.
-e, -o försvinner i plural. Två substantiv får **omljud**: dotter och mor/moder.

Singular		Plural	
Obestämd form	Bestämd form	Obestämd form	Bestämd form
en pojke	pojken	pojkar	pojkar
en fågel	fågeln	fåglar	fåglarna
en öken	öknen	öknar	öknarna
en syster	system	systrar	systrar
en dotter	dottern	döttrar	döttrarna
en mor/moder	modern	mödrar	mödrarna
en afton	aftonen	aftnar	aftnarna

Skriv de former som saknas. Se exempel.

en kasse	<u>kassen</u>	<u>kassar</u>	<u>kassarna</u>
en axel	_____	_____	_____
en kalender	_____	_____	_____
en timme	_____	_____	_____
_____	handsken	_____	_____
_____	cykeln	_____	_____
_____	teatern	_____	_____
_____	bullen	_____	_____
_____	_____	påsar	_____
_____	_____	nycklar	_____
_____	_____	morgnar	_____
_____	_____	åkrar	_____
_____	_____	_____	kuddarna
_____	_____	_____	speglarna
_____	_____	_____	vintrarna
_____	_____	_____	trianglarna

14 Plural – grupp 3

Singular		-er	Plural	-na
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>		<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
en film	filmen		filmer	filmerna
en student	studenten		studenter	studenterna
en telefon	telefonen		telefoner	telefonerna

Skriv de former som saknas. Se exempel.

en park	<u>parken</u>	<u>parker</u>	<u>parkerna</u>
en text	_____	_____	_____
en polis	_____	_____	_____
en fabrik	_____	_____	_____
en familj	_____	_____	_____
_____	fåtöljen	_____	_____
_____	maskinen	_____	_____
_____	ingenjören	_____	_____
_____	affären	_____	_____
_____	servitrisen	_____	_____
_____	_____	butiker	_____
_____	_____	tabeller	_____
_____	_____	biljetter	_____
_____	_____	cigarretter	_____
_____	_____	journalister	_____
_____	_____	_____	servitörerna
_____	_____	_____	apparaterna
_____	_____	_____	kioskerna
_____	_____	_____	signalerna
_____	_____	_____	frisörerna

REGEL:

Ändelsen i obestämd form plural är **-er**. Ändelsen i bestämd form plural är **-na**.

De flesta substantiven i grupp 3 är **en-ord**.

Många substantiv i grupp 3 har svenska språket lånat från andra språk. Många av dessa substantiv är flerstaviga med betoning på sista stavelsen.

En del substantiv som finns i grupp 3 får **omljud** i plural (t.ex. en hand, två händer).
Till grupp 3 räknar man några få ord som slutar på vokal. De orden får bara **-r** i plural.
Substantiv som slutar på **-else** får **-r** i plural.

Singular		Plural	
Obestämd form	Bestämd form	Obestämd form	Bestämd form
en hand	handen	händer	händerna
en tand	tanden	tänder	tänderna
ett land	landet	länder	länderna
en son	sonen	söner	sönerna
en fot	foten	fötter	fötterna
en bok	boken	böcker	böckerna
en tå	tån	tår	tårna
en sko	skon	skor	skorna
en händelse	händelsen	händelser	händelserna
en berättelse	berättelsen	berättelser	berättelserna
ett fängelse	fängelset	fängelser	fängelserna

Skriv de former som saknas.

en strand	_____	_____	_____
en rot	_____	_____	_____
en ko	_____	_____	_____
_____	natten	_____	_____
_____	plånboken	_____	_____
_____	bakelsen	_____	_____
_____	_____	ränder	_____
_____	_____	morötter	_____
_____	_____	ändelser	_____
_____	_____	_____	verkstäderna
_____	_____	_____	kokböckerna
_____	_____	_____	svärsönerna

15 Plural – grupp 4

Singular		-n	-a
		Plural	
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>	<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
ett äpple	äpplet	äpplen	äpplena
ett piano	pianot	pianon	pianona
ett radergummi	radergummit	radergummin	radergummina

Observera:

ett öga	ögat	ögon	ögonen
ett öra	örat	öron	öronen

Skriv de former som saknas. Se exempel.

ett hjärta	<u>hjärtat</u>	<u>hjärtan</u>	<u>hjärtana</u>
ett täcke	_____	_____	_____
ett foto	_____	_____	_____
ett kvitto	_____	_____	_____
_____	snöret	_____	_____
_____	knät	_____	_____
_____	frimärket	_____	_____
_____	området	_____	_____
_____	_____	arbeten	_____
_____	_____	ställen	_____
_____	_____	ärenden	_____
_____	_____	konton	_____
_____	_____	_____	meddelandena
_____	_____	_____	häftena
_____	_____	_____	hårstråna
_____	_____	_____	ansiktena

REGEL:

Äändelsen i obestämd form plural är *-n*. Äändelsen i bestämd form plural är *-a*. I grupp 4 finns **ett-ord** som slutar på **vokal**.

16 Plural – grupp 5

Singular		-	-en
Obestämd form	Bestämd form	Obestämd form	Bestämd form
ett hus	huset	hus	husen
ett barn	barnet	barn	barnen
ett system	systemet	system	systemen

Observera:

ett exempel	ex plet	exempel	ex plen
ett fönster	fönst ret	fönster	fönst ren
ett rum	rum met	rum	rum men
ett hem	hem met	hem	hem men

Skriv de former som saknas. Se exempel.

ett tak	<u> taket </u>	<u> tak </u>	<u> taken </u>
ett golv	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
ett brev	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
ett paket	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
ett jobb	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
ett problem	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
ett år	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
<u> </u>	numret	<u> </u>	<u> </u>
<u> </u>	programmet	<u> </u>	<u> </u>
<u> </u>	bordet	<u> </u>	<u> </u>
<u> </u>	blocket	<u> </u>	<u> </u>
<u> </u>	torget	<u> </u>	<u> </u>
<u> </u>	päronet	<u> </u>	<u> </u>
<u> </u>	passet	<u> </u>	<u> </u>

SUBSTANTIV

Singular		Plural	
Obestämd form	Bestämd form	Obestämd form	Bestämd form
_____	_____	askfat	_____
_____	_____	glas	_____
_____	_____	berg	_____
_____	_____	språk	_____
_____	_____	samtal	_____
_____	_____	universitet	_____
_____	_____	ben	_____
_____	_____	_____	tågen
_____	_____	_____	träden
_____	_____	_____	armbanden
_____	_____	_____	orden
_____	_____	_____	haven
_____	_____	_____	hallonen
_____	_____	_____	namnen

REGEL:

I grupp 5 får substantiven **ingen ändelse** i obestämd form plural.

I bestämd form plural får **ett-orden** ändelsen **-en**.

I grupp 5 finns **ett-ord** som slutar på **konsonant**.

I grupp 5 finns också bl.a.

– **en-ord** som slutar på **-are** (personer, saker, t.ex. läkare, telefonsvarare)

– **en-ord** som slutar på **-er** (yrken, nationaliteter, t.ex. politiker, iranier)

Några substantiv får **omljud**, t.ex. *bror*.

En-orden i grupp 5 får ändelsen **-na** i bestämd form plural.

Undantag: **en man**

Singular		Plural	
		-	-na
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>	<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
en målare	målaren	målare	målarna
en högtalare	högtalaren	högtalare	högtalarna
en musiker	musikern	musiker	musikerna
en bror/broder	brodern	bröder	bröderna
en far/fader	fadern	fäder	fäderna
en man	mannen	män	männen

Skriv de former som saknas.

en lärare	_____	_____	_____
en pennvässare	_____	_____	_____
en mekaniker	_____	_____	_____
en sjöman	_____	_____	_____
_____	fotbollsspelaren	_____	_____
_____	sotaren	_____	_____
_____	fysikern	_____	_____
_____	brandmannen	_____	_____
_____	_____	bagare	_____
_____	_____	skomakare	_____
_____	_____	tekniker	_____
_____	_____	förmän	_____
_____	_____	_____	bussförarna
_____	_____	_____	barnskötarna
_____	_____	_____	somalierna
_____	_____	_____	ordningsmännen

17 Obestämd form plural

Skriv substantiven i obestämd form plural. Se exempel.

<i>Singular</i>	<i>Plural</i>	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
en krona	<u>kronor</u>	en pärm	_____
en adress	_____	ett knä	_____
ett block	_____	en läxa	_____
en hamn	_____	en tid	_____
ett konto	_____	ett träd	_____
en karta	_____	en bil	_____
en katt	_____	ett arbete	_____
ett barn	_____	en kaka	_____
en kopp	_____	en bank	_____
ett intresse	_____	ett jobb	_____
en vecka	_____	en vägg	_____
en text	_____	ett häfte	_____
ett brev	_____	en sida	_____
en båt	_____	en check	_____
ett tuggummi	_____	ett år	_____
en lampa	_____	en fru	_____
en affär	_____	ett piano	_____
ett golv	_____	en penna	_____
en säng	_____	en lunch	_____
ett ansikte	_____	ett pass	_____
en tavla	_____	en stol	_____

<i>Singular</i>	<i>Plural</i>	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
ett glas	_____	en blomma	_____
en buss	_____	en park	_____
ett kvitto	_____	ett bord	_____
en flicka	_____	en boll	_____
en ort	_____	ett område	_____
ett pris	_____	en kyrka	_____
en arm	_____	en tjej	_____
ett frimärke	_____	ett paket	_____
en kvinna	_____	en hund	_____
en familj	_____	ett radergummi	_____
ett tak	_____	en soffa	_____
en bro	_____	en elev	_____
ett hjärta	_____	ett hus	_____
en skola	_____	en hall	_____
en dräkt	_____	ett schema	_____
ett ord	_____	en kassa	_____
en spis	_____	en flod	_____
ett äpple	_____	ett bröd	_____
en hylla	_____	en kran	_____
en rad	_____	en kassörska	_____
en tvål	_____	en frukt	_____
en bar	_____	ett porto	_____

18 Obestämd form plural

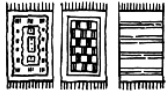
Skriv substantiven i obestämd form plural. Se exempel.

<i>Singular</i>	<i>Plural</i>	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
en matta	<i>mattor</i>	en våning	_____
en kasse	_____	en kusin	_____
en bok	_____	ett snöre	_____
ett öga	_____	ett huvud	_____
en läkare	_____	en lucka	_____
en övning	_____	en gaffel	_____
en expedit	_____	en fot	_____
ett meddelande	_____	ett öra	_____
ett datum	_____	en tekniker	_____
en brevlåda	_____	en tidning	_____
en jumper	_____	en månad	_____
en far (fader)	_____	ett täcke	_____
ett ben	_____	en man	_____
en människa	_____	en askkopp	_____
en ros	_____	en tanke	_____
en bulle	_____	en kund	_____
en plånbok	_____	ett checkhäfte	_____
ett namn	_____	en bror (broder)	_____
en vän	_____	en räkning	_____
en spegel	_____	en chaufför	_____
en son	_____	ett ansikte	_____
ett kontor	_____	ett rum	_____

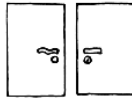
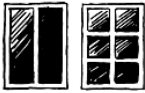
19 Obestämd form plural

Vad ser du på bilderna?

I ett rum

tre mattor

I klassrummet

På torget

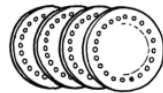
SUBSTANTIV

På bordet

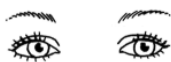

På kroppen

Tider

Ett år har 12 _____, 4 _____,

52 _____ och 365 _____.

Ett dygn har 24 _____.

En timme har 60 _____.

En minut har 60 _____.

20 Bestämd form plural

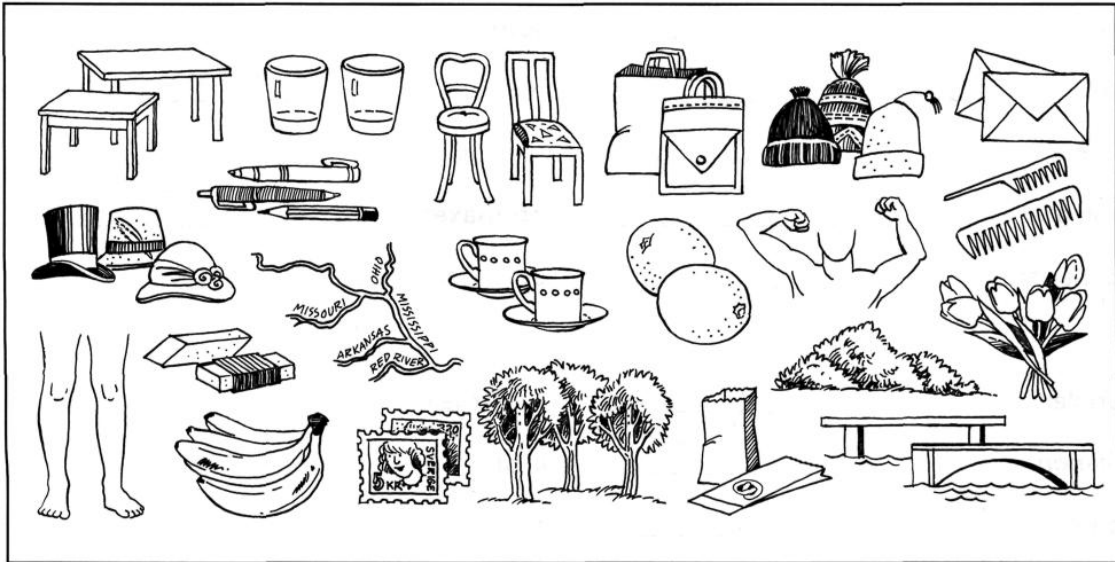
Skriv den bestämda formen i plural. Se exempel.

<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>	<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
mattor	<u>mattorna</u>	lampor	_____
veckor	_____	soffor	_____
bilar	_____	dagar	_____
bussar	_____	våningar	_____
tomater	_____	grönsaker	_____
bananer	_____	apelsiner	_____
äpplen	_____	frimärken	_____
pianon	_____	knän	_____
barn	_____	år	_____
brev	_____	hus	_____
trappor	_____	villor	_____
hundar	_____	släktingar	_____
poliser	_____	restauranger	_____
kvitton	_____	snören	_____
ben	_____	lexikon	_____
väskor	_____	tröjor	_____
kompisar	_____	bänkar	_____
kiosker	_____	banker	_____
konton	_____	intressen	_____
tak	_____	golv	_____

21 Bestämd form plural

Vilka substantiv hör ihop?

Kombinera substantiv som hör ihop. Skriv dem i bestämd form. Se exempel.
OBS! Några substantiv kan inte kombineras.

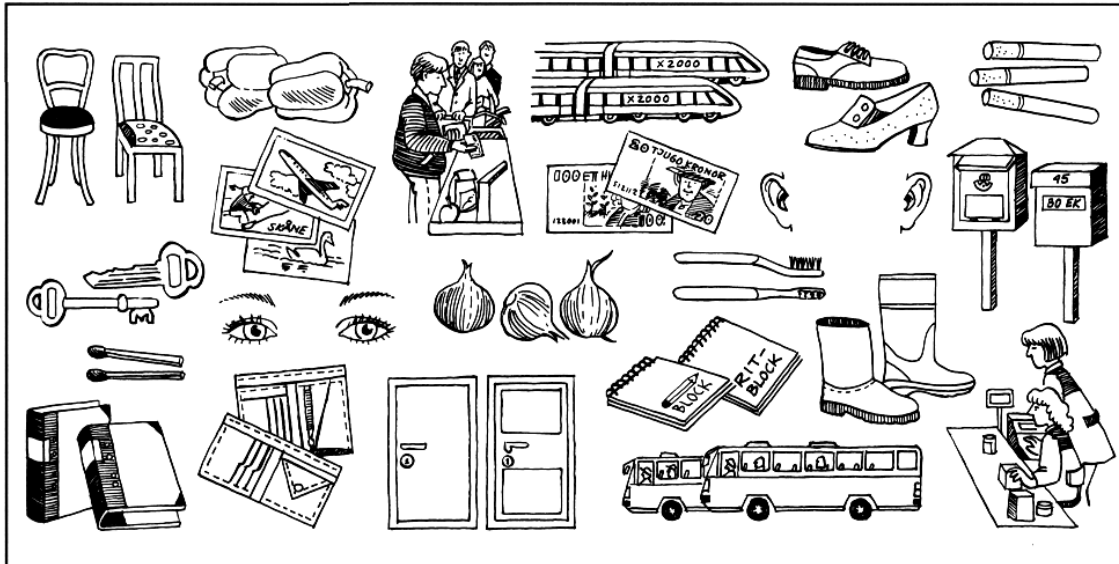

stolarna och borden
____ och _____
____ och _____
____ och _____
____ och _____
____ och _____
____ och _____
____ och _____
____ och _____
____ och _____

22 Bestämd form plural

Vilka substantiv hör ihop?

Kombinera substantiv som hör ihop. Skriv dem i bestämd form. Se exempel.
OBS! Några substantiv kan inte kombineras.

Cigarretterna och tändstickorna

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

_____ och _____

23 Bestämd form plural

Skriv den bestämda formen i plural. Se exempel.

<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>	<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
timmar	<i>timmarna</i>	år	_____
månader	_____	minuter	_____
meddelanden	_____	brev	_____
knivar	_____	gafflar	_____
paket	_____	påsar	_____
väggar	_____	tak	_____
arbeten	_____	studier	_____
skolor	_____	arbetsplatser	_____
barn	_____	föräldrar	_____
sängar	_____	kuddar	_____
madrasser	_____	täcken	_____
torg	_____	kiosker	_____
päron	_____	plommon	_____
paprikor	_____	ägg	_____
pennvässare	_____	radergummin	_____
lärare	_____	elever	_____
träd	_____	blommor	_____
schampor	_____	tvålar	_____
handdukar	_____	tvättställ	_____
jackor	_____	rockar	_____
öron	_____	ögon	_____
ben	_____	armar	_____
häften	_____	böcker	_____
tidningar	_____	telefoner	_____
hundar	_____	katter	_____
människor	_____	personer	_____
ord	_____	övningar	_____

24 Genitiv

Det finns två kasus i svenskan:

Nominativ: flicka flickan flickor flickorna

Genitiv: flickas flickans flickors flickornas

Genitiv uttrycker *vem/vilka* eller *vad* som äger eller har något.

Genitiv bildas genom tillägg av ändelsen **-s**.

Om ett namn slutar på *-s*, *-x* eller *-z* har man ingen genitivändelse, t.ex. Lars, Max, Fritz.

Exempel:

En flickas dröm var förr i tiden att gifta sig och få barn.

En liten flicka går ensam i stan. Jag undrar var flickans föräldrar är.

Flickors intressen skiljer sig ofta från pojkars.

– Var ligger flickornas omklädningsrum? – Mittemot toaletterna.

– Vad heter veckans dagar?

– Måndag, tisdag, onsdag ...

1998 deklarerar man 1997 års inkomst.

– Vems penna är det här?

– Det är Karins penna.

Lenas bror heter Olle.

Fru Larssons villa är till salu.

Mats fru heter Ulla.

Alex lektioner är intressanta.

OBS! I stället för *s*-genitiv använder man ofta ett **prepositionsuttryck**. Det gäller speciellt för icke-levande substantiv.

trädgårdens gräsmatta = gräsmattan i trädgården.
husets hyresgäster = hyresgästerna i huset

badrummets dörr = dörren till badrummet
kassaskåpets nyckel = nyckeln till kassaskåpet

stolens ben = benen på stolen
problemets lösning = lösningen på problemet
husets färg = färgen på huset

partiets ledare = ledaren för partiet
företagets chef = chefen för företaget

flodens strand = stranden vid floden
kanalens bro = bron över kanalen

25 Sök substantiv

Stryk under alla substantiv i texten.

1 **En man**

- 2 Han har alltid en hatt på sig. Kanske har han hatten på sig på nätterna också.
 3 Det vet jag inte. Han har en stor mustasch, men han har inga tänder. – Det är bra,
 4 för jag behöver inte borsta tänderna eller gå till tandläkaren, säger han.
 5 Mannen bor ensam i ett stort hus utanför staden. Han är ofta ute i sin trädgård.
 6 Mannen tycker om att arbeta i trädgården. Där finns det många vackra blommor.
 7 Han har en papegoja som kan tala. Varje dag hör jag papegojan som säger:
 8 "Hej Fredag! Kom hit! Ha, ha, ha,!"
 9 Fredag är en katt som kommer till mannen för att äta middag. Katten får t.ex.
 10 köttbullar. Det tycker katten om. Efter middagen ligger katten och sover
 11 under ett träd.
 12 Mannen är mycket snäll mot alla djur. – Jag tycker inte om människor, men jag
 13 tycker om djur och blommor, säger han.

Skriv alla substantiven på rätt plats i schemat. Skriv sedan de former som saknas. Se exempel.

Singular		Plural	
<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>	<i>Obestämd form</i>	<i>Bestämd form</i>
<i>en man</i>	_____	_____	_____
<i>en hatt</i>	<i>hatten</i>	_____	_____
_____	_____	_____	<i>nätterna</i>
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

26 Något om användningen av obestämd och bestämd form av substantivet

Obestämd form

Den obestämda formen använder man

- A om något som är nytt, något som man inte har talat om tidigare. Lyssnaren vet inte exakt vilken person eller sak talaren menar.

Jag ska hälsa på en kompis i kväll.

Lyssnaren tänker:

Vilken kompis? Lyssnaren vet inte det.

- B efter bl.a. följande ord:

en	ett	många etc.
någon	något	några
ingen	inget	inga
vilken	vilket	vilka
min	mitt	mina
etc. (= <i>possessiva pronomen</i>)		
Evas	Evas	Evas
(= <i>s-genitiv</i>)		

Jag har en penna och ett block.

Olle har många kompisar.

– Har du någon penna?

– Ja, det har jag.

– Har du något block?

– Ja, det har jag.

– Har du några pengar?

– Nej, det har jag inte.

Jag har ingen bil.

Jag har inget bröd hemma.

Jag har inga kusiner i Sverige.

– Vilken dag kommer Martin? – På tisdag.

– Vilket år är du född? – 1970.

– Vilka dagar jobbar du? – Måndag, onsdag, fredag.

Min son heter Adam.

Mitt arbete är intressant.

Mina föräldrar bor i Stockholm.

Evas dotter ska börja skolan.

Jag ska träffa Kristinas man.

- C Substantivet använder man *utan artikel* i bl.a. följande uttryck:

Ha barn, familj, hund, katt, bil

Åka bil, tåg, buss, båt, spårvagn, tunnelbana, taxi

Gå på bio, på teater, på konsert, på kurs

Spela piano, gitarr

Äta frukost, lunch, middag, kvällsmat

Laga mat, koka kaffe

Röka pipa, cigaretter

Vara sjuksköterska, polis, polack

Gå på fotboll, på ishockey

Spela fotboll, handboll

Dricka kaffe, te, öl, vin

Baka bröd, kakor

Köpa mat, kläder, biljetter

Vara katolik, muslim, socialdemokrat

Bestämd form

Den bestämda formen använder man

A när lyssnaren vet vilken person eller sak talaren menar.

Man använder ofta **han, hon, den, det, de** i stället för den bestämda formen när man fortsätter att tala om en person eller sak.

Ser du båten på sjön?

Lyssnaren tänker:

Vilken båt? Vilken sjö? Det finns bara en båt och en sjö, och lyssnaren vet exakt vilken båt och sjö talaren menar.

Jag ska hälsa på en kompis i kväll.
(Kompisen bor i centrum.)
Han bor i centrum.

*Vilken kompis? Lyssnaren vet att det är den kompis som jag ska hälsa på i kväll.
Han = en redan nämnd person*

Jag har en lägenhet.
Hyran är 3.000:- i månaden.

Vilken hyra? Hyran för lägenheten.

Eva är och tankar bilen.
Lena har ont i magen.
Olle är på jobbet.

*Vilken bil? Evas bil.
Vilken mage? Lenas mage.
Vilket jobb? Olles jobb.*

Stäng dörren!
Hämta kaffet i köket!

*Vilken dörr? Den som är öppen.
Vilket kaffe? Det som vi ska dricka.
Vilket kök? Det finns bara ett.*

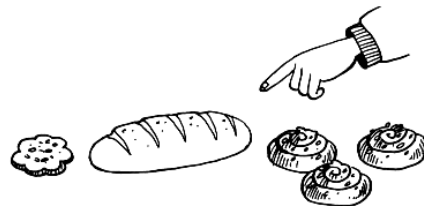
Himlen är blå.
Vädret ska bli bättre.
Kungen bor i Stockholm.

*Vilken himmel? Det finns bara en.
Vilket väder? Det finns bara ett.
Vilken kung? Det finns bara en kung i Sverige.*

B efter följande ord:

den (här, där) **det** (här, där) **de** (här, där)

Jag skulle vilja ha den kakan. (= den och ingen annan)
Vad kostar det brödet? (= det och inget annat)
Hur mycket kostar de bullarna? (= de och inga andra)

C i bl.a. följande uttryck:

Gå på/till posten, banken, apoteket, biblioteket
Gå till tandläkaren, doktorn
Gå till sjukhuset, vårdcentralen, socialen, skolan, kyrkan
Gå på toaletten

27 Användning av substantivets former

Välj rätt form av substantiven. Se exempel.

- 1 Olle, var snäll och sätt på ____!
a) radio b) en radio **c) radion**
- 2 Usch, vad jag är dålig i engelska. Jag får nog anmäla mig till ____.
a) kurs b) en kurs c) kursen
- 3 Mats är hemma på dagarna. Han har inget ____.
a) arbete b) arbetet c) arbeten d) arbetena
- 4 Det var många ____ i stan i somras.
a) turist b) turisten c) turister d) turisterna
- 5 Varsågod och sätt dig i ____! Den är bekväm.
a) soffa b) en soffa c) soffan
- 6 Var snäll och fyll i dina ____ här!
a) personuppgift b) personuppgiften c) personuppgifter d) personuppgifterna
- 7 Jag såg ____ på TV igår. Det handlade om djur och var mycket intressant.
a) program b) ett program c) programmet
- 8 Sara har ont i _____. De är alldeles röda.
a) ett öga b) ögat c) ögon d) ögonen
- 9 – Vilket ____ bor du i? – I Hyllie.
a) område b) området c) områden d) områdena
- 10 – Har du någon ____ att låna mig? – Javisst. Varsågod.
a) penna b) pennan c) pennor d) pennorna
- 11 Jag måste ta på mig ett par tofflor. Det är så kallt på ____.
a) golv b) ett golv c) golvet
- 12 Ta ut ____ ur ugnen, är du snäll! De är nog färdiga nu.
a) en bulle b) bullen c) bullar d) bullarna
- 13 Mitt ____ ligger i handväskan.
a) checkhäfte b) checkhäftet c) checkhäften d) checkhäftena
- 14 Glöm inte att låsa ____ när du går ut!
a) dörr b) en dörr c) dörren
- 15 Jag måste åka och tvätta _____. Den är så smutsig.
a) bil b) en bil c) bilen
- 16 Du måste klippa _____. De är alldeles för långa.
a) en nagel b) nageln c) naglar d) naglarna

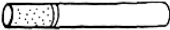
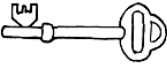

- 17 Karin har skrivit till en kompis. Nu ska hon gå ut och posta _____.
a) brev b) ett brev c) brevet
- 18 Anders har en Volvo. Han har alltid haft det _____.
a) bilmärke b) bilmärket c) bilmärken d) bilmärkena
- 19 _____ kommer hit nästa år.
a) påve b) en påve c) påven
- 20 Oskar har berättat om Paris och Madrid. De _____ skulle jag vilja åka till.
a) stad b) staden c) städer d) städerna
- 21 Var snäll och hämta _____! Den ligger i hallen.
a) post b) en post c) posten
- 22 Gunnell promenerar till _____ varje dag.
a) arbete b) ett arbete c) arbetet
- 23 – Vet du om _____ vid Stortorget har nattöppet? – Nej, det vet jag inte.
a) apotek b) ett apotek c) apoteket
- 24 Meteorologerna säger att _____ ska bli bättre.
a) väder b) ett väder c) vädret
- 25 Kajsa har ont i _____. Hon måste nog gå till doktorn.
a) hjärta b) ett hjärta c) hjärtat
- 26 Kalle röker inte cigaretter, men han tycker att det är gott att röka _____.
a) pipa b) en pipa c) pipan
- 27 Jag måste gå på _____ och hämta pengar. Jag undrar när den öppnar.
a) bank b) en bank c) banken
- 28 Oj, vad klockan är mycket. Jag hinner inte läsa _____ nu.
a) tidning b) en tidning c) tidningen
- 29 Bodils _____ ligger på sjukhuset. Han har magsår.
a) son b) sonen c) söner d) sönerna
- 30 Jag har ingen _____, så jag cyklar till jobbet.
a) bil b) bilen c) bilar d) bilarna
- 31 – Har du några _____ på dig? – Nej, tyvärr. De är slut.
a) cigarett b) cigaretten c) cigaretter d) cigaretterna
- 32 Oh, vad härligt att _____ skiner idag med!
a) sol b) en sol c) solen
- 33 Jag ska gå till _____ idag igen. Jag hoppas att det är sista gången.
a) tandläkare b) en tandläkare c) tandläkaren

SUBSTANTIV

- 34 – Kan du inte gå till _____ och köpa frimärken åt mig? – Jovisst.
a) post b) en post c) posten
- 35 Vi har inga _____ hemma. Det måste jag skriva upp på inköpslistan.
a) banan b) bananen c) bananer d) bananerna
- 36 Gabriella åker _____ till arbetet. Det tar bara tio minuter.
a) buss b) en buss c) bussen
- 37 Jag måste gå till _____ med Elin. Hon har så ont i öronen.
a) vårdcentral b) en vårdcentral c) vårdcentralen
- 38 "Attack 1000" har premiär den 25 juni. Fem stjärnor! Den _____ ska jag se.
a) film b) filmen c) filmer d) filmerna
- 39 – Vilka _____ jobbar du? – Måndag, onsdag och fredag.
a) dag b) dagen c) dagar d) dagarna
- 40 Vi äter _____ klockan sex på vardagarna.
a) frukost b) en frukost c) frukosten
- 41 – Har du något _____ på din familj? – Ja, titta här!
a) foto b) fotot c) foton d) fotona
- 42 Min _____ är borta. Jag undrar var den är.
a) katt b) katten c) katter d) katterna
- 43 Lennart är _____ på en stor tidning.
a) journalist b) en journalist c) journalisten
- 44 Vilken _____ går till teatern?
a) buss b) bussen c) bussar d) bussarna
- 45 Lenas man är _____ på gymnasieskolan.
a) lärare b) en lärare c) läraren
- 46 Det var sommar-OS i Atlanta 1996. _____ kom från hela världen.
a) en deltagare b) deltagaren c) deltagare d) deltagarna
- 47 I morgon ska jag träffa Eriks _____. Det är första gången jag träffar henne.
a) fru b) frun c) fruar d) fruarna
- 48 – Jag måste gå på _____. Var ligger den? – I korridoren.
a) toalett b) en toalett c) toaletten
- 49 Katarina har varit _____ i tio år.
a) taxichaufför b) en taxichaufför c) taxichauffören
- 50 – Har du gjort läxan? – Nej. Jag har glömt mina _____ i skolan.
a) bok b) boken c) böcker d) böckerna

28 Obestämd och bestämd form

Skriv alla fyra formerna av substantiven. Se exempel.

	Singular		Plural	
	Obestämd form	Bestämd form	Obestämd form	Bestämd form
	<i>en tidning</i>	<i>tidningen</i>	<i>tidningar</i>	<i>tidningarna</i>
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____

SUBSTANTIV

Välj rätt substantiv och rätt form från föregående sida. Se exempel.

- 1 – Kan jag få låna telefonen ?
– Javisst. Varsågod.
– Jag måste ringa till Telia och meddela att min _____ inte fungerar.
- 2 Jag köpte två _____ och ett paket _____ i Pressbyrån.
_____ la jag i väskan, men _____ glömde jag vid kassan. Nu har jag ingenting att läsa på tåget.
- 3 Mina _____ är inte lika stora. Den högra _____ är lite större än den vänstra. Det är svårt att hitta _____ som passar. Antingen är de för små eller för stora.
- 4 Island är ett av de nordiska _____.
- 5 – Kan du hjälpa mig att bära min tunga _____ ?
– Naturligtvis. – Oj! Den var verkligen tung. Vad har du egentligen i den här _____ ? – Böcker.
- 6 Gamla fru Stuesson måste gå till doktorn, för hon har ont i _____.
- 7 Mårten har inga _____ i köket, men i vardagsrummet har han en fin äkta _____ som ligger mitt på golvet.
- 8 – Var bor du?
– Vid Nytorget, i ett av de gamla _____ som ligger där.
– Vid Nytorget ... Finns det verkligen några gamla _____ där?
– Javisst. Har du inte sett dem?
- 9 – Var kan vi ställa våra _____ ?
– I cykelstället på andra sidan gatan.
- 10 Håkan är mycket musikalisk. Han spelar både _____ och saxofon. Han har många musikinstrument hemma, bl.a. två saxofoner och tre _____.
- 11 – Kan du låsa upp dörren åt mig? Jag har glömt mina _____ hemma.
– Javisst.

RÄKNEORD

Grundtal

0	noll				
1	en/ett	11	elva	21	tjugoen/ett
2	två	12	tolv	22	tjugotvå
3	tre	13	tretton	30	trettio
4	fyra	14	fjorton	40	fjrtio
5	fem	15	femton	50	femtio
6	sex	16	sexton	60	sextio
7	sju	17	sjutton	70	sjuttio
8	åtta	18	arton	80	åttio
9	nio	19	nitton	90	nittio
10	tio	20	tjugo	100	(ett)hundra
				101	(ett)hundraen/ett
				200	tvåhundra
				1.000	(ett) tusen, ettusen
				1.000.000	en miljon

Ordningstal

1:a	första	11	elfte	21	tjugoförsta
2:a	andra	12	tolfte	22	tjugoandra
3:e	tredje	13	trettonde	30	trettionde
4:e	fjärde	14	fjortonde	40	fjrtionde
5:e	femte	15	femtonde	50	femtionde
6	sjätte	16	sextonde	60	sextionde
7	sjunde	17	sjuttionde	70	sjuttionde
8	åttionde	18	artonde	80	åttionde
9	nionde	19	nittionde	90	nittionde
10	tionde	20	tjugonde	100	hundra
				101	(ett)hundraförsta
				200	tvåhundra
				1.000	tusende
				1.000.000	miljonte

Första och andra slutar på -a och förkortas 1:a, 2:a. De andra ordningstalen slutar på -e och får -e när de förkortas, t.ex. 3:e, 4:e.

Substantiverade räkneord

1	en etta - ettan - ettor - ettorna	7	en sju
2	en två	8	en åtta
3	en tre	9	en nia
4	en fyra	10	en tia
5	en femma	11	en elva
6	en sexa	12	en tolv

1 Grundtal

Skriv med bokstäver.

1	<u>en/ett</u>	11	<u>elva</u>		
2	<u>två</u>	12	<u>tolv</u>	20	<u>tjugo</u>
3	<u> </u>	13	<u> </u>	30	<u> </u>
4	<u> </u>	14	<u> </u>	40	<u> </u>
5	<u> </u>	15	<u> </u>	50	<u> </u>
6	<u> </u>	16	<u> </u>	60	<u> </u>
7	<u> </u>	17	<u> </u>	70	<u> </u>
8	<u> </u>	18	<u> </u>	80	<u> </u>
9	<u> </u>	19	<u> </u>	90	<u> </u>
10	<u> </u>	100	<u> </u>	1000	<u> </u>
				1.000.000	<u> </u>

22	<u> </u>	25	<u> </u>
23	<u> </u>	33	<u> </u>
39	<u> </u>	37	<u> </u>
44	<u> </u>	48	<u> </u>
46	<u> </u>	55	<u> </u>
53	<u> </u>	54	<u> </u>
66	<u> </u>	67	<u> </u>
65	<u> </u>	77	<u> </u>
74	<u> </u>	72	<u> </u>
88	<u> </u>	81	<u> </u>
89	<u> </u>	99	<u> </u>
92	<u> </u>	91	<u> </u>

2 Grundtal (muntlig och skriftlig övning)

Addition

+ = plus

Subtraktion

- = minus

Multiplikation

x = gånger *eller*
multipliserat med

Division

: = delat med *eller*
dividerat med

= = är lika med

Fråga och svara. *Hur mycket är ...? ... är lika med ...* Skriv sedan svaren med bokstäver.

$7 + 5 = \underline{\text{tolv}}$

$72 - 54 = \underline{\hspace{2cm}}$

$4 \times 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$60 : 4 = \underline{\hspace{2cm}}$

$12 + 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$28 - 27 = \underline{\hspace{2cm}}$

$3 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$7 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$20 - 16 = \underline{\hspace{2cm}}$

$1 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}}$

$20 : 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$7 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$26 - 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$4 \times 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$49 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$8 + 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$21 - 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$36 : 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 + 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$90 - 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$5 \times 10 = \underline{\hspace{2cm}}$

$6 \times 15 = \underline{\hspace{2cm}}$

$60 : 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$2 \times 35 = \underline{\hspace{2cm}}$

$20 + 20 = \underline{\hspace{2cm}}$

$5 \times 12 = \underline{\hspace{2cm}}$

$6 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

$5 \times 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

$2 \times 2 = \underline{\hspace{2cm}}$

$7 \times 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

$8 \times 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$9 \times 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$7 \times 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

$6 \times 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

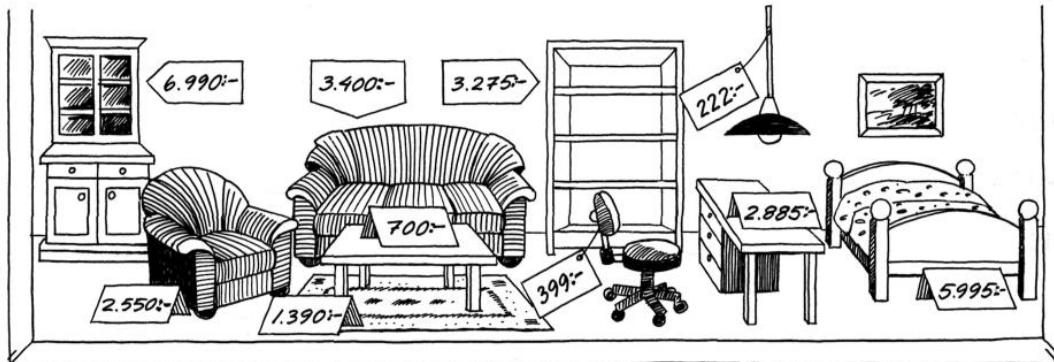
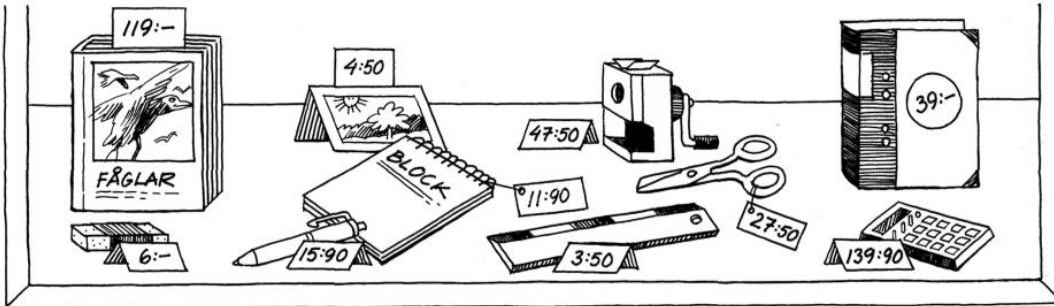
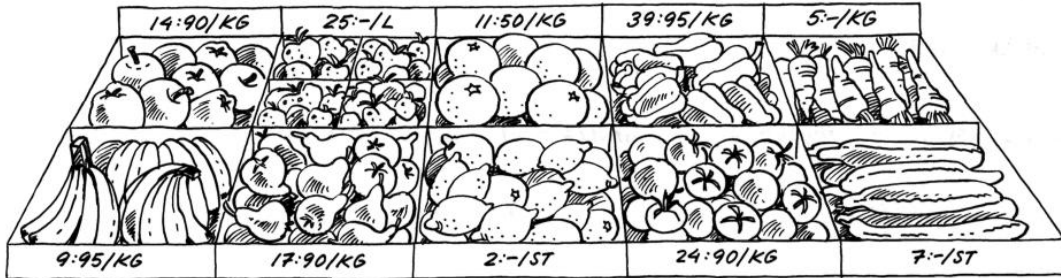
$10 \times 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

3 Grundtal (muntlig övning)

Priser

Fråga och svara. Se exempel.

- Vad kostar boken? eller Hur mycket kostar boken?
- Den kostar 119 kronor.

4 Grundtal (muntlig övning)**Vilket telefonnummer har ...?**

Oskar	11 39 56	Patrik	12 27 47
Niklas	13 77 94	Jan	413 14
Peter	15 07 70	Joakim	16 09 60
Urban	17 50 15	Bengt	18 90 19
Kjell	19 74 18	Sven	29 17 42
Tommy	71 12 27	Bosse	14 29 71
Mona	611 17 83	Ulrika	767 16
Astrid	65 30 02	Maja	29 54 40
Stina	211 45 07	Hanna	13 73 18
Sofia	15 93 03	Karin	681 41
Emma	230 85 67	Susanna	41 13 21
Bodil	16 59 19	Malin	22 72 47

Vilket riktnummer är det till ...?

Norrköping	011	Tranås	0140
Uppsala	018	Västerås	021
Falun	023	Rättvik	0248
Kungsbacka	0300	Göteborg	031
Borås	033	Värnamo	0370
Malmö	040	Ystad	0411
Hässleholm	0451	Falköping	0515
Åmål	0532	Åre - Järpen	0647
Piteå	0911	Haparanda	0922
Kiruna	0980	Stockholm	08

Vilket postnummer är det till ...?

Abisko	980 24	Sandhamn	130 39
Boda Glasbruk	360 65	Skanör	230 10
Duved	830 15	Smögen	450 43
Edsbyn	828 00	Stenstorp	520 50
Finnerödja	690 30	Storlien	830 19
Hammenhög	270 50	Sälen	780 67
Lessebo	360 50	Tyringe	282 00
Ljungbyhed	260 70	Ullared	310 60
Marstrand	440 30	Visingsö	560 34
Moheda	340 36	Vollsjö	270 33

RÄKNEORD

Vilket personnummer har ...?

Astrid Lundin	080131-2083	Erik Lindgren	010211-1973
Maria Johansson	870320-4226	Karl Axelsson	540722-1892
Margareta Pålsson	741225-4167	Lars Jakobsson	570929-4311
Anna Karlsson	170430-6104	Gunnar Lundberg	050827-4177
Elisabet Nilsson	690517-5747	Nils Bergström	140618-2135
Kristina Larsson	540907-7525	Anders Mattson	671022-4777
Ulrika Hermansson	500113-2167	Leif Börjesson	450218-1597
Monica Vallin	891223-4222	Knut Pålsson	270521-9318
Susanne Nordin	860403-1487	Olof Borg	100111-8853
Agneta Ekström	830114-1544	Fredrik Höglund	880324-5133

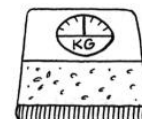
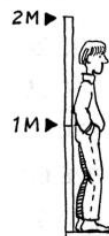
Hur kan man av personnumret se om det tillhör en man eller en kvinna?

Vilket år/årtionde/århundrade är ... född?

Margit	1898	Arvid	1897
Sigrid	1912	Runo	1923
Ester	1915	Hakon	1919
Gunvor	1926	Björn	1929
Kristina	1936	Oskar	1933
Rut	1941	Emanuel	1947
Barbro	1944	Ove	1943
Carina	1956	Mikael	1959
Malin	1967	Fredrik	1963
Teresa	1976	Peter	1977
Elin	1987	Jonas	1985
Nina	1995	Stefan	1996

Hur lång är ...? Hur mycket väger ...? Hur mycket tjänar ...?

Kalle	1.98	99.5 kg	10.270:-/mån
Olle	1.73	87.2 kg	15.500:-/mån
Lisa	1.57	47.7 kg	12.600:-/mån
Lotta	1.65	57.8 kg	14.200:-/mån
Pelle	1.88	110.7 kg	17.300:-/mån
Janne	1.92	88.9 kg	27.800:-/mån
Gunilla	1.74	69.0 kg	21.700:-/mån
Sara	1.69	73.8 kg	35.500:-/mån
Lasse	1.55	54.6 kg	16.900:-/mån
Bosse	1.86	93.7 kg	25.400:-/mån
Emma	1.78	61.4 kg	11.350:-/mån

Kroppstemperatur

Hur hög feber har ...?

Karin	37.6	Erik	36.9
Emma	38.0	Anna	38.3
Ulf	39.7	Kim	40.1
Tea	39.0	Rosa	36.5
Lars	37.8	Janne	38.9
Pontus	40.0	Tommy	39.2

Officiella tider

– När går bussen till Centralen?	– 7.47.
– När kommer bussen från Lund?	– 12.37.
– När går tåget till Luleå?	– 15.00.
– När kommer tåget till Malmö?	– 21.22.
– Hur dags går båten till Helsingör?	– 19.25.
– Hur dags kommer båten från Åbo?	– 23.05.
– Hur dags går färjan från Trelleborg?	– 6.15.
– Hur dags kommer båten från Tallinn?	– 18.30.
– När går planet från Sturup?	– 9.45.
– När landar planet på Arlanda?	– 14.20.
– När går planet från Kastrup?	– 12.53.
– När landar planet på Landvetter?	– 17.27.

5 Substantiverade räkneord (1-12)

Siffror

Vilken siffra är det?

3	<u>en trea</u>	0	_____
6	_____	9	_____
1	_____	7	_____
4	_____	2	_____
8	_____	5	_____

Buss

- Vilken buss går till Centralen? (12)	- <u>Tolvan.</u>
- Vilken buss går till Stadsteatern? (54)	- _____
- Vilken buss går till Stadion? (35)	- _____
- Vilken buss går till Folkets park? (36)	- _____
- Vilken buss går till flygplatsen? (107)	- _____
- Vilken buss går till travbanan? (11)	- _____
- Vilken buss går till IKEA? (32)	- _____
- Vilken buss går till universitetet? (8)	- _____
- Vilken buss går till stadsbiblioteket? (29)	- _____
- Vilken buss går till konserthuset? (43)	- _____
- Vilken buss går till sjukhuset? (41)	- _____
- Vilken buss går till stranden? (10)	- _____

Årskurs

- I vilken årskurs går Lena? (åk 1) – I ettan.
- I vilken årskurs går Olof? (åk 5) – _____
- I vilken årskurs går Peter? (åk 7) – _____
- I vilken årskurs går Nils? (åk 6) – _____
- I vilken årskurs går Barbro? (åk 9) – _____
- I vilken årskurs går Sara? (åk 2) – _____
- I vilken årskurs går Niklas? (åk 8) – _____
- I vilken årskurs går Fredrik? (åk 3) – _____
- I vilken årskurs går Tobias? (åk 4) – _____

Lägenhet

- Hur stor lägenhet har Larssons? (4 r.o.k.) – En fyra.
- Hur stor lägenhet har Perssons? (2 r.o.k.) – _____
- Hur stor lägenhet har Olssons? (5 r.o.k.) – _____
- Hur stor lägenhet har Nilssons? (3 r.o.k.) – _____
- Hur stor lägenhet har Svenssons? (1 r.o.k.) – _____
- Hur stor lägenhet har Månssons? (6 r.o.k.) – _____

6 Ordningstal – Datum (muntlig övning)

Man skriver: 25/4 eller (den) 25 april
 Man säger: den tjugofemte i fjärde eller den tjugofemte april

Titta i rutan och svara på frågorna (A–Ö).

A 13/1	B 14/2	C 15/3	D 16/4
E 24/12	F 23/11	G 22/10	H 21/9
I 17/5	J 6/6	K 19/7	L 20/8
M 13/3	N 14/4	O 15/5	P 16/6
Q 17/7	R 18/8	S 19/9	T 20/10
U 30/6	V 25/8	X 18/7	Y 31/12
Z 26/12	Å 28/2	Ä 30/3	Ö 29/11

1 Vilket datum börjar kursen i spanska? (A)	15 När slutar nybörjarkursen i data? (F)
2 Vilket datum är sista dagen i februari? (Å)	16 När är det Sveriges nationaldag? (J)
3 När är det annandag jul? (Z)	17 Vilket datum fyller Lars år? (N)
4 När fyller Karin år? (B)	18 När ska Perssons ha kräftska? (R)
5 Vilket datum åker Tom till Göteborg? (C)	19 När är det nyårsafton? (Y)
6 När har Holger namnsdag? (Ä)	20 När ska Emma åka till Paris? (O)
7 När kommer Per till Malmö? (D)	21 Vilket datum kommer Eva? (Ö)
8 När är det Norges nationaldag? (I)	22 Vilket datum är sista dagen i juni? (U)
9 När ska Lotta gå till tandläkaren? (L)	23 När åker Lasse till Umeå? (G)
10 Vilket datum har Greger namnsdag? (M)	24 När har Sara namnsdag? (K)
11 När börjar Larssons sin semester? (P)	25 Vilket datum börjar Ante jobba? (V)
12 När är det julafton? (E)	26 När ska Nilssons åka till Gotland? (X)
13 Vilket datum fyller Anna år? (H)	27 När firar Åsa och Tom bröllopsdag? (S)
14 När åker Lisa till London? (Q)	28 Vilket datum har Sibylla namnsdag? (T)

Datum + årtal

Observera!

Man skriver t.ex.: Man säger:

25/4 1996	den tjugofemte i fjärde nittonhundranittiosex
(den) 25 april 1996	den tjugofemte april nittonhundranittiosex
14/7 2005	den fjortonde i sjunde tjugohundrafem

VERB

Verb beskriver vad som händer eller vad någon/något gör, är, blir etc.
Verb är ord som genom sin böjning kan uttrycka tid och tidsrelationer.
Man talar om när något händer i förhållande till en bestämd tid, NU eller DÅ.

TVÄTTLISTA tisdag 15 okt.

8 - 10
Per Olsson

10 - 12
Eva Lund

12 - 14
Olle Ek

NU kl. 11 idag

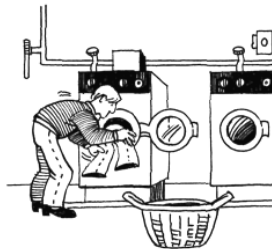
Det är tisdag idag, och klockan är elva. Eva **tvättar**.
Per **stryker**. Han **har tvättat**.
Olle **sorterar tvätt**. Han **ska tvätta**.

TVÄTTLISTA måndag 14 okt.

8 - 10
Ana Flores

10 - 12
Pontus Berg

12 - 14
Fabian List

DÅ kl. 11 igår

Det var måndag igår, och klockan var elva. Pontus **tvättade**.
Ana **strök**. Hon **hade tvättat**.
Fabian **sorterade tvätt**. Han **skulle tvätta**.

Former

Det finns fyra konjugationer (grupper) av verb. Grupp 1-3 har svag (regelbunden) böjning, och grupp 4 har stark/oregelbunden böjning.
Några av verbens former är:

	Grupp 1	Grupp 2a	2b	Grupp 3	
Infinitiv	tvätta	hänga	köra	söka	sy
Imperativ	tvätta!	häng!	kör!	sök!	sy!
Presens	tvättar	häng	kör	söker	sy
Preteritum	tvättade	hängde	körde	sökte	sydde
Supinum	tvättat	hängt	kört	sökt	sytt

Grupp 4

	Starka verb		Oregelbundna verb	
<i>Infinitiv</i>	dricka	skriva	gå	veta
<i>Imperativ</i>	drick!	skriv!	gå!	vet!
<i>Presens</i>	dricker	skriver	går	vet
<i>Preteritum</i>	drack	skrev	gick	visste
<i>Supinum</i>	druckit	skrivit	gått	vetat

Starka verb har *avljud* d.v.s. byter vokal. I preteritum byter man oftast vokal, och man har ingen ändelse. I supinum byter man ibland vokal, och ändelsen är **-it**.

Oregelbundna verb har inget regelbundet böjningsmönster.

Se verblistan s. 261–263.

- **Infinitiv**-formen använder man efter infinitivmärket **att** och efter **vissa hjälpverb** samt efter en del andra verb. (Se s. 99.)

Det är roligt **att studera** svenska. Jag **vill lära** mig svenska.
Du **behöver** inte **komma** i morgon.

- **Imperativ**-formen använder man när man uppmanar (ber) någon/några att göra något.

Tvätta dig! **Stäng** dörren! **Sätt** er!

- **Presens**- och **preteritum**-formerna använder man när man vill uttrycka tempus (tid).

Jag **ska** (**skulle**) tvätta. Jag **tvättar** (**tvättade**). Jag **har** (**hade**) tvättat.

- **Supinum**-formen använder man efter **ha**, **har** och **hade**.

Jag **har studerat** engelska. Jag **hade studerat** engelska innan jag åkte till England.
– Varför kommer inte Pelle? – Han kan **ha försovit** sig.

Presens, preteritum och imperativ är finita verbformer (uttrycker tempus).
Infinitiv och supinum är infinita verbformer (uttrycker inte själva tempus).

1 Verb – grupp 1

<i>Infinitiv</i>	tvätta	Verben i grupp 1 har -a i alla former eftersom stammen slutar på -a.
<i>Imperativ</i>	tvätta!	
<i>Presens</i>	tvättar	
<i>Preteritum</i>	tvättade	
<i>Supinum</i>	tvättat	

Skriv alla former av verben. Se exempel.

<i>Infinitiv</i>	<i>Imperativ</i>	<i>Presens</i>	<i>Imperfekt</i>	<i>Supinum</i>
titta	<u>titta!</u>	<u>tittar</u>	<u>tittade</u>	<u>tittat</u>
betala	_____	_____	_____	_____
studera	_____	_____	_____	_____
jobba	_____	_____	_____	_____
parkera	_____	_____	_____	_____
arbeta	_____	_____	_____	_____
städa	_____	_____	_____	_____
bada	_____	_____	_____	_____
duscha	_____	_____	_____	_____
tala	_____	_____	_____	_____
prata	_____	_____	_____	_____
fråga	_____	_____	_____	_____
svara	_____	_____	_____	_____
stanna	_____	_____	_____	_____
lämna	_____	_____	_____	_____
hämta	_____	_____	_____	_____
börja	_____	_____	_____	_____
sluta	_____	_____	_____	_____
hälsa	_____	_____	_____	_____

2 Verb – grupp 2

	2a				2b	
<i>Infinitiv</i>	hänga	säga*	köra	göra*	söka	sätta*
<i>Imperativ</i>	häng!	säg!	kör!	gör!	sök!	sätt!
<i>Presens</i>	häng er	sä ger	kör	gör	sö ker	sät ter
<i>Preteritum</i>	häng de	sa(de)	kör de	gjor de	sök te	sat te
<i>Supinum</i>	hängt	sagt	kört	gjort	sökt	satt

Verben i grupp 2 får ett **-e** i presens eftersom stammen slutar på konsonant. De verb som har ett **-r** i stammen, t.ex. *köra, lära, böra, göra* får ingen ändelse i presens.

I **2b** är ändelsen **-te** i preteritum i stället för **-de**. Det gäller alla regelbundna **-er**-verb som har **p, t, k, s, x** i stammen, t.ex. *köpa, möta, röka, läsa, sätta* och *växa*. Orsaken är att det är lättare att uttala de konsonanterna tillsammans med **-t** än med **-d**.

Svåra verb i grupp 2 markeras med en asterisk (*). Dessa verb får oftast **omljud**.

Skriv alla former av verben. Se exempel.

<i>Infinitiv</i>	<i>Imperativ</i>	<i>Presens</i>	<i>Preteritum</i>	<i>Supinum</i>
anmäla	<i>anmäl!</i>	<i>anmäler</i>	<i>anmälde</i>	<i>anmält</i>
behöva	_____	_____	_____	_____
bygga	_____	_____	_____	_____
fylla	_____	_____	_____	_____
följa	_____	_____	_____	_____
gälla	_____	_____	_____	_____
höja	_____	_____	_____	_____
ringa	_____	_____	_____	_____
slänga	_____	_____	_____	_____
stänga	_____	_____	_____	_____
ställa	_____	_____	_____	_____
svänga	_____	_____	_____	_____
väga	_____	_____	_____	_____
äga	_____	_____	_____	_____

minnas	<i>minns!</i>	<i>minns</i>	<i>minnes</i>	<i>minns</i>
trivas				
bestämma	<i>bestäm!</i>	<i>bestämmer</i>	<i>bestämde</i>	<i>bestämt</i>
drömma				
glömma				
gömma				
tömma				
känna			<i>kände</i>	<i>känt</i>
hända		<i>händer</i>	<i>hände</i>	<i>hänt</i>
tända				
använda				
betyda		<i>betyder</i>	<i>betydde</i>	<i>betytt</i>
leva*				<i>levt/levat</i>
skilja*			<i>skilde</i>	<i>skilt</i>
smörja*			<i>smorde</i>	<i>smort</i>
sälja*			<i>sälde</i>	<i>sålt</i>
lägga*			<i>la(de)</i>	<i>lagt</i>
säga*			<i>sa(de)</i>	<i>sagt</i>
välja*			<i>valde</i>	<i>valt</i>
vänja*			<i>vande</i>	<i>vant</i>
begära	<i>begär!</i>	<i>begär</i>	<i>begärde</i>	<i>begärt</i>
hyra				
höra				
köra				
lära				
röra				
störa				

VERB

böra*	_____	_____	<i>borde</i>	<i>bort</i>
göra*	_____	_____	<i>gjorde</i>	<i>gjort</i>
blåsa	<i>blås!</i>	<i>blåser</i>	<i>bläste</i>	<i>blåst</i>
hjälpa	_____	_____	_____	_____
klippa	_____	_____	_____	_____
köpa	_____	_____	_____	_____
leka	_____	_____	_____	_____
låsa	_____	_____	_____	_____
läsa	_____	_____	_____	_____
märka	_____	_____	_____	_____
resa	_____	_____	_____	_____
röka	_____	_____	_____	_____
släcka	_____	_____	_____	_____
steka	_____	_____	_____	_____
sänka	_____	_____	_____	_____
söka	_____	_____	_____	_____
tycka	_____	_____	_____	_____
tänka	_____	_____	_____	_____
väcka	_____	_____	_____	_____
värka	_____	_____	_____	_____
åka	_____	_____	_____	_____
gifta	<i>gift!</i>	<i>gifter</i>	<i>gifte</i>	<i>gift</i>
byta	<i>byt!</i>	<i>byter</i>	<i>bytte</i>	<i>bytt</i>
möta	_____	_____	_____	_____
sköta	_____	_____	_____	_____
sätta*	_____	_____	<i>satte</i>	<i>satt</i>
växa*	_____	_____	_____	<i>växt/vuxit</i>

3 Verb – grupp 3

<i>Infinitiv</i>	sy
<i>Imperativ</i>	sy!
<i>Presens</i>	sy r
<i>Preteritum</i>	sy dde
<i>Supinum</i>	sy tt

Verb i grupp 3 har lång vokal i stammen. Vokalen är dock kort i preteritum och supinum och därför får vi **-dde, -tt**.

Skriv alla former av verben. Se exempel.

<i>Infinitiv</i>	<i>Imperativ</i>	<i>Presens</i>	<i>Preteritum</i>	<i>Supinum</i>
bo	<u>bo!</u>	<u>bor</u>	<u>bodde</u>	<u>bott</u>
bero	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
glo	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
ro	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
sno	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
tro	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
bre	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
ske	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
avsky	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
bry	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
fly	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
spy	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
sy	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
må	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
nå	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
spå	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
så	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
klä	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

4 Verb – grupp 4

	Starka verb			Oregelbundna verb		
<i>Infinitiv</i>	sitta	stiga	bjuda	se	stå	ligga
<i>Imperativ</i>	sitt!	stig!	bjud!	se!	stå!	ligg!
<i>Presens</i>	sitter	stiger	bjuder	ser	står	ligger
<i>Preteritum</i>	satt	steg	bjöd	såg	stod	låg
<i>Supinum</i>	suttit	stigit	bjudit	sett	stått	legat

Starka verb får ingen ändelse i preteritum. De byter oftast vokal i stället, t.ex. *satt*, *steg*, *bjöd*. Supinum slutar på **-it** och byter ibland vokal, t.ex. *suttit*.

Oregelbundna verb har inget regelbundet böjningsmönster.

Känner du igen verbformerna? Skriv de former som saknas. Se exempel. (Se eventuellt verb-listan s. 261.)

<i>Infinitiv</i>	<i>Imperativ</i>	<i>Presens</i>	<i>Preteritum</i>	<i>Supinum</i>
<u>vara</u>	<u>var!</u>	<u>är</u>	<u>var</u>	varit
_____	_____	_____	_____	haft
_____	_____	_____	_____	druckit
_____	_____	_____	skrev	_____
_____	_____	_____	_____	kommit
_____	_____	_____	åt	_____
_____	_____	_____	_____	suttit
_____	_____	_____	blev	_____
_____	_____	_____	_____	bjudit
_____	_____	_____	steg	_____
_____	_____	_____	_____	beskrivit
_____	_____	_____	drog	_____
_____	_____	_____	_____	funnits
_____	_____	_____	sprang	_____

_____	_____	_____	_____	skinit	_____
_____	_____	_____	frös	_____	_____
_____	_____	_____	_____	vunnit	_____
_____	_____	_____	sov	_____	_____
_____	_____	_____	fick	_____	_____
_____	_____	_____	_____	försvunnit	_____
_____	_____	_____	gav	_____	_____
_____	_____	_____	_____	legat	_____
_____	_____	_____	hann	_____	_____
_____	_____	_____	_____	tagit	_____
_____	_____	_____	visste	_____	_____
_____	_____	_____	_____	gått	_____
_____	_____	_____	erbjöd	_____	_____
_____	_____	_____	_____	deltagit	_____
_____	_____	_____	bröt	_____	_____
_____	_____	_____	grät	_____	_____
_____	_____	_____	_____	sett	_____
_____	_____	_____	avgick	_____	_____
_____	_____	_____	_____	sjungit	_____
_____	_____	_____	flög	_____	_____
_____	_____	_____	_____	ankommit	_____
_____	_____	_____	avbröt	_____	_____
_____	_____	_____	_____	låt	_____

VERB

_____	_____	_____	_____	strukit
_____	_____	_____	_____	farit
_____	_____	_____	bad	_____
_____	_____	_____	_____	ansett
_____	_____	_____	skrek	_____
_____	_____	_____	_____	stått
_____	_____	_____	tillät	_____
_____	_____	_____	_____	hållit
_____	_____	_____	slog	_____
_____	_____	_____	_____	dött
_____	_____	_____	avslog	_____
_____	_____	_____	_____	förstått
_____	_____	_____	hette	_____
_____	_____	_____	_____	njutit

5 Presenssystemet

Så här uttrycker man tempus som har relation till NU.

NU

PERFEKT
har + supinum

PRESENS

FUTURUM
(uttrycks på olika sätt)

1 Det som händer *nu* står i

PRESENS

Jag **bor** i Malmö.
Vi **studerar** svenska.

Presens använder man också när talar om något som är *allmänt* eller om något som är *en vana*.

Det **snöar** i Sverige på vintern.
Jag **dricker** kaffe på morgonen.

2 Det som har *börjat före nu* och *fortsätter nu* står i

PERFEKT

Jag **har bott** i Malmö sedan 1988.
Vi **har studerat** svenska i två månader nu.

3 Det som har *börjat före nu* och *slutat före nu* står i

PERFEKT

Jag **har bott** i Paris i två månader.
Jag **har studerat** spanska.

Man vet inte exakt "När". Det finns *ingen bestämd, avslutad tidpunkt*.

4 Det som händer *efter nu* uttrycker man med

PRESENS + tidpunkt

Jag **åker** till Stockholm i morgon.

SKA + infinitiv
(+ tidpunkt)

Jag **ska börja** en kurs i engelska.
Vi **ska skriva** en uppsats på fredag.
Det **ska bli** regn i kväll.

KOMMER ATT + infinitiv
(prognos)

Per Persson **kommer att bli** frisk inom en månad.

6 Presenssystemet

	← NU →		
Per	 laga kaffe	 fiska	 rensa fisk
Klas	 packa	 flytta	 möblera
Lena	 ringa till Åsa	 följa Emma till skolan	 hänga tvätt
Olle, Ulf	 störa grannen	 hyra en lokal	 lära sig spela trumpet
Karin	 köpa en tidning	 läsa platsannonser	 söka jobb
Britta	 må dåligt	 må bra	 klä på sig
Erik	 stiga upp	 äta frukost	 gå till skolan

Titta på bilderna på föregående sida. Svara på frågorna. Se exempel.

1 Vad gör Per nu?

Han fiskar.

2 Vad har han gjort?

Han har lagat kaffe.

3 Vad ska han göra sedan?

Han ska rensa fisk.

4 Vad gör Klas nu?

5 Vad har han redan gjort?

6 Vad ska han göra sedan?

7 Vad gör Lena nu?

8 Vad har hon gjort?

9 Vad ska hon göra sedan?

10 Vad gör Olle och Ulf nu?

11 Vad har de gjort?

12 Vad ska de göra sedan?

13 Vad gör Karin nu?

14 Vad har hon gjort?

15 Vad ska hon göra sedan?

16 Hur mår Britta nu?

17 Hur har hon mått?

18 Vad ska hon göra?

19 Vad gör Erik nu?

20 Vad har han gjort?

21 Vad ska han göra sedan?

7 Perfekt

NU

Per studera spanska *den 7 januari*

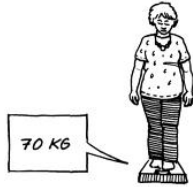
studera spanska

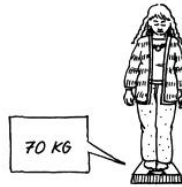
Lena jobba som kock 1995

jobba som kock

Eva väga 70 kg 1/1 1994

väga 70 kg

Olle köra taxi 1/1 1993

köra taxi

Evert röka pipa januari 1985

röka pipa

Kalle bo på landet 1992

bo på landet

Sofia stryka kl. 10.00

stryka

Titta på bilderna på föregående sida. Svara på frågorna. Se exempel.

- 1 Vad har Per gjort sedan den 7 januari? Han har studerat spanska.
- 2 Studerar han fortfarande spanska? Ja.
- 3 Vad har Lena gjort sedan 1995? _____
- 4 Jobbar hon fortfarande som kock? _____
- 5 Vad har Eva vägt sedan 1/1 1994? _____
- 6 Väger hon fortfarande 70 kg? _____
- 7 Vad har Olle gjort sedan den 1/1 1993 _____
- 8 Kör han fortfarande taxi? _____
- 9 Vad har Evert gjort sedan januari 1985? _____
- 10 Röker han fortfarande pipa? _____
- 11 Var har Kalle bott sedan 1992? _____
- 12 Bor han fortfarande på landet? _____
- 13 Vad har Sofia gjort sedan klockan tio? _____
- 14 Stryker hon fortfarande? _____

8 Perfekt – presens

←
NU

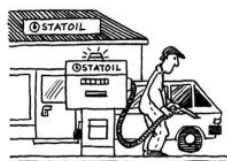

Oskar

studera engelska

studera spanska

Janne

arbeta på Statoil

arbeta på Shell

Margit

ylla i en blankett

hänga tvätt

Peter

köra buss

köra taxi

Valter

röka cigaretter

röka pipa

Simon

bo på landet

bo i staden

Erik

sova

stryka

Titta på bilderna på föregående sida. Svara på frågorna. Se exempel.

- 1 Vad har Oskar gjort? Han har studerat engelska.
- 2 Studerar han fortfarande engelska? Nej.
- 3 Vad gör han nu? Han studerar spanska.
- 4 Vad har Janne gjort? _____
- 5 Arbetar han fortfarande på Statoil? _____
- 6 Vad gör han nu? _____
- 7 Vad har Margit gjort? _____
- 8 Fyller hon fortfarande i blanketten? _____
- 9 Vad gör hon nu? _____
- 10 Vad har Peter gjort? _____
- 11 Kör han fortfarande buss? _____
- 12 Vad gör han nu? _____
- 13 Vad har Valter gjort? _____
- 14 Röker han fortfarande cigaretter? _____
- 15 Vad gör han nu? _____
- 16 Var har Simon bott? _____
- 17 Bor han fortfarande på landet? _____
- 18 Var bor han nu? _____
- 18 Vad har Erik gjort? _____
- 20 Sover han fortfarande? _____
- 21 Vad gör han nu? _____

9 Perfekt

städa noga	vila mycket	ha många utgifter	glömma
dricka för mycket	jobba färdigt	inte äta	inte stänga fönstret
inte lära sig	läsa	slänga	inte må bra
arbeta för mycket	få blommor	slå sig	studera mycket
spara pengar	inte måla sig	inte tvätta sig	träna mycket

Svara på frågorna. Välj aktivitet. Se exempel.

- 1 – Varför är du så trött? – Jag har arbetat för mycket.
- 2 – Varför vill du inte låna den nya boken? – Jag har läst den.
- 3 – Hur kan du vara så pigg? – _____
- 4 – Varför är du så glad? – _____
- 5 – Varför är lilla Greta så ledsen? – _____
- 6 – Varför är Olle full? – _____
- 7 – Varför har du inga böcker med dig? – _____
- 8 – Varför är du så hungrig? – _____
- 9 – Varför är Pelle så smutsig? – _____
- 10 – Hur kan Lars vara så rik? – _____
- 11 – Varför kommer du hem så tidigt idag? – _____
- 12 – Hur kan det vara så rent här? – _____
- 13 – Varför kan du inte franska? – _____
- 14 – Hur kan du veta allt? – _____
- 15 – Hur kan dina pengar redan vara slut? – _____
- 16 – Varför har du träningsvärk? – _____
- 17 – Var är mina gamla skor? – _____
- 18 – Varför är det så kallt här? – _____
- 19 – Varför har du varit hemma idag? – _____
- 20 – Varför ser Anna så blek ut idag? – _____

10 Perfekt, presens eller futurum?

Välj rätt alternativ. Se exempel.

- 1 Man _____ portugisiska i Brasilien.
 a) talar b) har talat c) ska tala
- 2 Fatima _____ perfekt svenska nu.
a) talar b) har talat c) ska tala
- 3 Anders _____ som läkare i 10 år. Han trivs mycket bra med sitt jobb.
a) arbetar b) har arbetat c) ska arbeta
- 4 Anita _____ nästa vecka.
a) flytta b) har flyttat c) ska flytta
- 5 Kalle _____ på Volvo i två år, men nu är han arbetslös.
a) arbeta b) har arbetat c) ska arbeta
- 6 Jag _____ till Eva två gånger idag, men hon svarar inte.
a) ringer b) har ringt c) ska ringa
- 7 Många affärer _____ klockan sex på vardagar.
a) stänger b) har stängt c) ska stänga
- 8 – Oh, vilket fint hus du bor i! Vem _____ det? – Byggmästare Larsson.
a) bygger b) har byggt c) ska bygga
- 9 – Hur mycket _____ nu?
– Usch, det säger jag inte.
a) väger du b) har du vägt c) ska du väga
- 10 Jag tycker att du _____ vår lägenhet i andra hand när vi åker till USA nästa år.
a) hyr b) har hyrt c) ska hyra
- 11 Jag _____ vad du säger. Tala högre!
a) hör inte b) har inte hört c) ska inte höra
- 12 Jag _____ de engelska glosorna nu. Jag kan alla.
a) lär mig b) har lärt mig c) ska lära mig
- 13 Pia _____ bil till jobbet varje dag. Hon tycker att det är bekvämt.
a) kör b) har kört c) ska köra
- 14 Ursäkta att jag _____, men jag skulle vilja tala med dig.
a) stör b) har stört c) ska störa
- 15 Ulf _____ taxi i tio år. Han tycker att det är roligt.
a) kör b) har kört c) ska köra

VERB

- 16 Olle _____ i morgon. Han är väldigt långhårig.
a) klipper sig b) har klippt sig c) ska klippa sig
- 17 Fru Petersson _____ grönsaker på torget varje fredag. De är billigare där än i affären.
a) köper b) har köpt c) ska köpa
- 18 När jag _____ ytterdörren lägger jag mig.
a) låser b) har låst c) ska låsa
- 19 Mikael studerar engelska nu. Han _____ juridik nästa år.
a) läser b) har läst c) ska läsa
- 20 Aj, vad det _____ i magen!
a) värker b) har värkt c) ska värka
- 21 – Hej, hur _____ idag?
– Bara bra.
a) mår du b) har du mått c) ska du må
- 22 – Vilken snygg jacka du har! Vem _____ den? – Min syster.
a) syr b) har sytt c) ska sy
- 23 Jag _____ i Malmö i 20 år, och jag trivs bra här.
a) bor b) har bott c) ska bo
- 24 Jag har köpt en begagnad soffa som jag _____ när jag får tid.
a) klär om b) har klätt om c) ska klä om
- 25 Jag kan tyvärr inte komma till jobbet idag. Jag _____ hela natten, och jag mår fortfarande illa.
a) spy b) har spytt c) ska spy
- 26 Linda sitter på tåget mellan Malmö och Stockholm. Hon _____ i Nässjö.
a) stiger av b) har stigit av c) ska stiga av
- 27 – Vad _____ på morgnarna?
– Smörgås och ägg.
a) äter du b) har du ätit c) ska du äta
- 28 Vem _____ min penna? Jag kan inte hitta den.
a) tar b) har tagit c) ska ta
- 29 Patrik lägger ett brev på brevlådan. Han _____ till en kompis.
a) skriver b) har skrivit c) ska skriva
- 30 Jag _____ hela dagen. Jag blir nog sjuk.
a) fryser b) har frusit c) ska frysa

11 Futurum

Presens, ska + infinitiv eller kommer att + infinitiv?

Välj rätt alternativ. Se exempel.

- 1 Vänta! Jag kommer snart. Jag ____ fönstret först.
a) stänger bara b) kommer bara att stänga c) ska bara stänga
- 2 Hur ska jag klara provet i morgon? Jag är så nervös. Jag ____ allt.
a) glömmet b) kommer att glömma c) ska glömma
- 3 – Hej då! Jag ____ hem sent i kväll. – Jaså.
a) kommer b) kommer att komma c) ska komma
- 4 – Har du läst den nya boken? – Nej, men jag ____ den.
a) läser b) kommer att läsa c) ska läsa
- 5 – Vad ____ till middag idag? – Soppa.
a) har vi b) kommer vi att ha c) ska vi ha
- 6 – Vad ____ till maten? – Vi kan väl ta öl idag?
a) dricker vi b) kommer vi att dricka c) ska vi dricka
- 7 Jag tycker att du ____ till skattemyndigheten och fråga varför du har fått kvarskatt.
a) skriver b) kommer att skriva c) ska skriva
- 8 – Vad ska ni göra på semestern i sommar? – Vi ____ en stuga i Spanien.
a) hyr b) kommer att hyra c) ska hyra
- 9 Det ____ en ny TV-serie i kväll. Den får vi inte missa.
a) startar b) kommer att starta c) ska starta
- 10 Jag ____ ryska innan jag blir för gammal.
a) lär mig b) kommer att lära mig c) ska lära mig
- 11 Jag kan inte bestämma mig nu, men jag ____ på saken.
a) tänker b) kommer att tänka c) ska tänka
- 12 – Vet du när Rapport ____? – Ja, halv åtta som vanligt.
a) börjar b) kommer att börja c) ska börja
- 13 Emil ____ att jag är en idiot när jag berättar vad jag har gjort.
a) tycker b) kommer att tycka c) ska tycka
- 14 Många ____ i aids om man inte hittar någon effektiv medicin.
a) dör b) kommer att dö c) ska dö
- 15 Det ____ julafton om tre veckor.
a) är b) kommer att vara c) ska vara

VERB

- 16 Usch, jag _____ mardrömmar i natt efter den här hemska filmen.
a) drömmer b) kommer att drömma c) ska drömma
- 17 – Vet du hur länge Tages pass _____? – Till år 2005.
a) gäller b) kommer att gälla c) ska gälla
- 18 När jag kommer till Rumänien nästa år _____ mina släktingar.
a) hälsar jag på b) kommer jag att hälsa på c) ska jag hälsa på
- 19 Jag _____ en sak för dig, men du måste lova att inte bli arg.
a) berättar b) kommer att berätta c) ska berätta
- 20 Pappa _____ mig var jag har hittat den här pistolen. Det är jag nästan säker på.
a) frågar b) kommer att fråga c) ska fråga
- 21 Jag _____ Lisa vid tåget om en kvart, så jag måste skynda mig.
a) möter b) kommer att möta c) ska möta
- 22 Jag ska stiga upp tidigt i morgon bitti, för jag _____.
a) tvättar b) kommer att tvätta c) ska tvätta
- 23 Om du _____ hem till mig ska jag bjuda dig på middag.
a) kommer b) kommer att komma c) ska komma
- 24 – Vad _____ efter gymnasieskolan? – Tyska.
a) läser du b) kommer du att läsa c) ska du läsa
- 25 Mamma _____ när jag berättar den tråkiga nyheten i kväll.
a) gråter b) kommer att gråta c) ska gråta
- 26 – Fröken, kan du inte hjälpa mig? – Jo, jag _____ dig.
a) hjälper b) kommer att hjälpa c) ska hjälpa
- 27 Om jag _____ rik någon gång ska jag köpa en villa till mina föräldrar.
a) blir b) kommer att bli c) ska bli
- 28 Jag _____ läkare. Det verkar vara ett intressant jobb.
a) blir b) kommer att bli c) ska bli
- 29 Du _____ Peter när du träffar honom.
a) gillar b) kommer att gilla c) ska gilla
- 30 Lennart _____ högt av glädje när han får veta att hans fru är gravid.
a) skriker b) kommer att skrika c) ska skrika
- 31 När jag _____ pensionär ska jag åka jorden runt.
a) blir b) kommer att bli c) ska bli
- 32 Jag tror att jag _____ ett brev till mormor. Hon väntar nog på brev.
a) skriver b) kommer att skriva c) ska skriva

- 33 – Mamma, jag vet inte vad jag ____ på diskot i kväll.
– Ta din nya, korta kjol. Den är snygg.
a) har på mig b) kommer att ha på mig c) ska ha på mig
- 34 – Jag ____ vid nästa hållplats. Kan du hjälpa mig med barnvagnen?
– Javisst.
a) stiger av b) kommer att stiga av c) ska stiga av
- 35 Patrik ____ 50 år på lördag.
a) fyller b) kommer att fylla c) ska fylla
- 36 – Tycker du att jag ____ Eva en väckarklocka i julklapp?
– Ja, det behöver hon. Hon kommer aldrig i tid till jobbet.
a) ger b) kommer att ge c) ska ge
- 37 – Vill du följa med till Köpenhamn i kväll?
– Nej, jag ____ upptagen i kväll.
a) är b) kommer att vara c) ska vara
- 38 Jag tycker att du ____ till sjuksköterska. Det jobbet passar dig.
a) studerar b) kommer att studera c) ska studera
- 39 – Maten är klar. – Ja, jag kommer. Jag ____ händerna först.
a) tvättar bara b) kommer bara att tvätta c) ska bara tvätta
- 40 Nu är det paus i fem minuter. Filmen ____ efter pausen.
a) fortsätter b) kommer att fortsätta c) ska fortsätta
- 41 – Du ____ trött och illamående när du vaknar upp ur narkosen, sa sköterskan innan jag somnade.
a) känner dig b) kommer att känna dig c) ska känna dig
- 42 Många anser att Sveriges medlemskap i EU ____ mycket för landet i framtiden.
a) betyder b) kommer att betyda c) ska betyda
- 43 Det ____ torsdag i morgon.
a) är b) kommer att vara c) ska vara
- 44 Jag måste gå och lägga mig nu, för jag ____ tidigt i morgon bitti.
a) stiger upp b) kommer att stiga upp c) ska stiga upp
- 45 – Var ____ de här böckerna? – Lägg dem på bordet i köket!
a) lägger jag b) kommer jag att lägga c) ska jag lägga

12 Berätta!

Vad gör du en vanlig dag?

(På morgonen – på dagen – på kvällen)

Vad har du gjort idag?

Vilka planer har du för lördag och söndag?

13 Preteritumsystemet

Så här uttrycker man tempus som har relation till DÅ.

- 1 Det som slutade *före NU* vid en avslutad, bestämd tidpunkt står i

PRETERITUM	Jag träffade Olle igår .	<i>aktiviteten är slut tidpunkten är slut</i>
------------	--	---

Man vet exakt "När", t.ex. igår, 1985, när jag var liten (jämför punkt 3 s. 75!)

- 2 När man vill uttrycka något som ligger *före preteritum* använder man

PLUSKVAMPERFEKT	I morse var Eva pigg eftersom hon hade sovit gott hela natten. I morse var Eva pigg. Hon hade nämligen sovit gott hela natten.
-----------------	--

- 3 När man vill uttrycka något som ligger *efter preteritum* använder man

FUTURUM PRETERITUM	Igår morse var Eva på dåligt humör eftersom hon skulle städa . Igår morse var Eva på dåligt humör. Hon skulle nämligen städa .
--------------------	--

14 Preteritumsystemet

	DÅ		
Kalle	 arbeta	 igår kl. 19 spela fotboll	 titta på TV
Uno	 tvätta	 igår kl. 8-16 jobba	 hämta barnen
Eva	 stänga dörren	 i morse kl. 8 hänga kappan i arbetsrummet	 ringa ett samtal
Patrik	 höra danska på jobbet	 i juni förra året hyra ett hus i Danmark	 lära sig danska på en kurs
Tom	 läsa bilannonser	 förra veckan byta bil	 åka till Italien
Åsa	 sy en blus	 i fredags sy en kjol	 klä sig fin till en fest
Ulf	 springa	 i söndags kl. 17 sitta i parken och vila	 gå hem

Titta på bilderna på föregående sida och svara på frågorna. Se exempel.

1	Vad gjorde Kalle igår kl. 19?	<u>Han spelade fotboll.</u>
2	Vad hade han gjort?	<u>Han hade arbetat.</u>
3	Vad skulle han göra sedan?	<u>Han skulle titta på TV.</u>
4	Vad gjorde Uno igår kl. 8-16?	_____
5	Vad hade han redan gjort?	_____
6	Vad skulle han göra sedan?	_____
7	Vad gjorde Eva i morse kl. 8?	_____
8	Vad hade hon gjort?	_____
9	Vad skulle hon göra sedan?	_____
10	Vad gjorde Patrik i juni förra året?	_____
11	Vad hade han redan gjort?	_____
12	Vad skulle han göra sedan?	_____
13	Vad gjorde Tom förra veckan?	_____
14	Vad hade han gjort?	_____
15	Vad skulle han göra sedan?	_____
16	Vad gjorde Åsa i fredags?	_____
17	Vad hade hon gjort tidigare?	_____
18	Vad skulle hon göra på lördagskvällen?	_____
19	Vad gjorde Ulf i söndags kl. 17?	_____
20	Vad hade han gjort?	_____
21	Vad skulle han göra sedan?	_____

15 Pluskvamperfekt, preteritum eller futurum preteritum?

Välj rätt alternativ. Se exempel.

- 1 Olle ____ gymnasieskolan 1995.
a) slutade b) hade slutat c) skulle sluta
- 2 Åkes fru ____ maten när han kom hem. De var hungriga, så de började äta direkt.
a) lagade b) hade lagat c) skulle laga
- 3 Oskar ____ alla räkningar i förrgår.
a) betalade b) hade betalat c) skulle betala
- 4 Kalle var nervös eftersom han ____ sin nya chef senare på dagen.
a) träffade b) hade träffat c) skulle träffa
- 5 När jag ____, klädde jag snabbt på mig och gick till bussen.
a) duschade b) hade duschat c) skulle duscha
- 6 När jag ____ på mitt företag i 25 år fick jag en guldklocka.
a) jobbade b) hade jobbat c) skulle jobba
- 7 Maja ____ 40 år i lördags.
a) fyllde b) hade fyllt c) skulle fylla
- 8 Eva var glad eftersom chefen ____ hennes lön följande månad.
a) höjde b) hade höjt c) skulle höja
- 9 När mina kusiner ____ sin villa flyttade de in i den.
a) byggde b) hade byggt c) skulle bygga
- 10 Jag ____ till skolan i morse och anmälde att jag var sjuk.
a) ringde b) hade ringt c) skulle ringa
- 11 När fångvaktarna kom in i cell nr 6 var den tom. Fången ____.
a) rymde b) hade rymt c) skulle rymma
- 12 När jag ____ Juan i sex månader gifte vi oss.
a) kände b) hade känt c) skulle känna
- 13 Ursäkta! Jag ____ vad du sa.
a) hörde inte b) hade inte hört c) skulle inte höra
- 14 Karin anmälde sig till trafikskolan, för hon ____ att köra bil.
a) lärde sig b) hade lärt sig c) skulle lära sig
- 15 När Åsa kom hem igår var lägenheten tom. Hennes man ____ till jobbet.
a) åkte b) hade åkt c) skulle åka
- 16 När jag ____ 10 mil stannade jag för att vila och dricka kaffe.
a) körde b) hade kört c) skulle köra

- 17 Medan jag var i Spanien ____ spanska.
a) lärde jag mig b) hade jag lärt mig c) skulle jag lära mig
- 18 När Yvonne ____ i ett år råkade hon ut för en hemsk olycka.
a) körde bil b) hade kört bil c) skulle köra bil
- 19 Det ____ hela dagen igår.
a) blåste b) hade blåst c) skulle blåsa
- 20 Igår gick jag hem till Per, för jag ____ honom med ett nytt dataprogram.
a) hjälpte b) hade hjälpt c) skulle hjälpa
- 21 När jag ____ ytterdörren ordentligt gick jag min väg.
a) låste b) hade låst c) skulle låsa
- 22 I morse åkte jag till Centralen, för jag ____ min gamla mormor vid tåget.
a) mötte b) hade mött c) skulle möta
- 23 Jag hittade mina nycklar när jag ____ efter dem i två timmar.
a) sökte b) hade sökt c) skulle söka
- 24 I söndags morse ____ bra. Jag hade varit ute och festat hela natten.
a) mådde jag inte b) hade jag inte mått c) skulle jag inte må
- 25 Kristina ____ i Dalarna när hon var liten.
a) bodde b) hade bott c) skulle bo
- 26 Vera köpte tyg, för hon ____ en jacka till sin son.
a) sydde b) hade sytt c) skulle sy
- 27 Göran var mycket orolig i morse, för han ____ till tandläkaren.
a) gick b) hade gått c) skulle gå
- 28 När Björn ____ sin läkarexamen fick han jobb som underläkare.
a) tog b) hade tagit c) skulle ta
- 29 I lördags ____ och tittade på TV hela kvällen.
a) satt jag b) hade jag suttit c) skulle jag sitta
- 30 När Peter ____ färdigt brevet till sin flickvän gick han ut och postade det.
a) skrev b) hade skrivit c) skulle skriva
- 31 Erik åkte till ortopedens akutmottagning igår kväll, för han ____ benet.
a) bröt b) hade brutit c) skulle bryta
- 32 Pelle åkte till Arlanda i morse, för han ____ till Rom.
a) flög b) hade flugit c) skulle flyga
- 33 När Janne ____ sina skjortor hängde han in dem i garderoben.
a) strök b) hade strukit c) skulle stryka

VERB

- 34 Trots att alla elever inte _____, började läraren lektionen.
a) kom b) hade kommit c) skulle komma
- 35 För en vecka sedan _____ ett telegram från Paris.
a) fick jag b) hade jag fått c) skulle jag få
- 36 Lena var alldeles röd i ögonen när hon kom till jobbet i morse. Hon _____ hela natten.
a) grät b) hade gråtit c) skulle gråta
- 37 Igår kväll _____ sent, för jag hade nattgäster, och vi satt och pratade länge.
a) la jag mig b) hade jag lagt mig c) skulle jag lägga mig
- 38 I lördags gick vi på bio när vi _____.
a) åt b) hade ätit c) skulle äta
- 39 Britta fick inte titta på TV, för hon _____ sina läxor.
a) gjorde inte b) hade inte gjort c) skulle inte göra
- 40 Mona och Anders firade guldbryllup igår. Då _____ gifta i 50 år.
a) var de b) hade de varit c) skulle de vara

16 Perfekt – preteritum

bre smörgåsar
raka sig
duscha
tvätta
kamma sig
diska

måla sig
köpa något
laga frukost
dricka kaffe
krama någon
röka

väcka någon
bädda
läsa tidningen
höra nyheterna
sjunga
pussa någon

~~träffa någon~~
tala med någon
hjälpa någon
skriva något
titta på TV
jobba

Vad har du gjort idag? Välj aktivitet.
Se exempel.

Jag har träffat Erkki.

När gjorde du det?

Jag träffade honom i morse.

Det gjorde jag i morse.

VERB

17 Perfekt – preteritum

vara på disko
storhandla
låna böcker
hjälpa någon
vara i/på/hos ...
glömma något

ringa till någon
betala räkningar
beställa något
klippa sig
må dåligt
hälsa på någon

bjuda någon på något
spela något
köra bil
läsa något
stryka
laga något

städa
dansa
lära sig något
putsa fönster
försova sig
missa bussen

Vad har du gjort de senaste veckorna?
Välj aktivitet. Se exempel.

Jag har bjudit Eva på bio.

När gjorde du det?

Jag bjöd henne på bio i lördags.

Det gjorde jag i lördags.

18 Imperativ

akta sig	hjälpa	parkera här	sätta sig
flytta	klappa	röka	söka
ylla	klippa (sig)	slänga	torka
gå ut	klä på	stryka	tro
hyra	låsa dörren	stänga	tvätta

Vad ska jag (inte) göra? Välj aktivitet. Se exempel.

- 1 Golvet i badrummet är vått. Torka det!
- 2 Jag har ingen nyckel. Lås inte ytterdörren!
- 3 Min termos är tom. _____
- 4 Ditt hår är för långt. _____
- 5 Tobak är farligt. _____
- 6 Lilla Petra är naken. _____
- 7 Din kjol är skrynklig. _____
- 8 Dina skjortor är smutsiga. _____
- 9 De här tidningarna är gamla. _____
- 10 Den här lägenheten är ledig. _____
- 11 Lars ljuger inte. _____
- 12 Den här stolen är ledig. _____
- 13 Köksdörren är öppen. _____
- 14 Det är förbjudet att parkera här. _____
- 15 Tomas hund är snäll. _____
- 16 Jobbet som vaktmästare är ledigt. _____
- 17 Det här bordet kan inte stå här. _____
- 18 Fru Berg behöver hjälp. _____
- 19 Torstens hund är farlig. _____
- 20 Det är minus 25 grader ute. _____

20 Huvudverb och hjälpverb

En sats måste alltid innehålla minst ett verb. Verbet kan stå i imperativ, presens eller preteritum. Om det finns flera verb är det bara det första verbet som markerar tid. Detta verb kallas *finit verb*. Det är det verbet som bildar grupp med subjektet. (Se avsnittet Ordföljd s. 239!)

1 **Huvudverb** är verb som kan stå ensamma.

komma	Kom hit!
äta	Per äter på jobbet varje dag.
studera	Jag studerade engelska i London 1988.

2 **Hjälpverb** är verb som man använder framför andra verb.

Följande hjälpverb står med ren infinitiv (= utan *att*):

kunna	kan	kunde	kunnat	+ <i>infinitiv</i>
vilja	vill	ville	velat	
	måste	måste	måst	
få	får	fick	fått	
skola	ska	skulle	skolat	
böra	bör	borde	bort	

Andra verb kan också stå med ren infinitiv, t.ex.

bruka	brukar	brukade	brukat	+ <i>infinitiv</i>
behöva	behöver	behövde	behövt	

Ha och *vara* kan också vara hjälpverb men står med supinum respektive perfekt particip.

ha	har	hade	+ <i>supinum</i>
----	-----	------	------------------

vara	är	var	varit	+ <i>perfekt particip</i>
------	----	-----	-------	---------------------------

21 Något om användningen av hjälpverb

		Uttrycker:
<i>kunna</i>	Jag kan spela piano. Jag kunde inte komma igår.	kunskap, förmåga möjlighet
<i>vilja</i>	Jag vill sova nu. När jag var liten ville jag bli polis.	vilja, önskan
<i>måste</i>	Vi måste arbeta nu, men ni behöver inte arbeta. Igår måste jag (var jag tvungen att) åka till sjukhuset med Lillan. Du måste vara tyst! OBS! "måste inte" ersätts med <i>behöver/behövde inte</i>	tvång, plikt uppmaning
<i>få</i>	Olle får köra bil. Han har körkort. Kalle fick låna pappas bil igår. Nu får (=måste) ni vara tysta! – Får jag låna telefonen? – Javisst.	tillstånd, tillåtelse tvång, uppmaning möjlighet
<i>skola</i>	Det ska bli regn i morgon. Vi ska åka till Paris i morgon. De sa att de skulle gå på teater. Du ska (= måste) vara hemma före tio.	futurum avsikt + futurum tvång, krav
<i>böra</i>	Du bör stanna hemma om du har feber. Doktorn sa att jag borde sluta röka.	råd

<i>behöva</i>	Jag behöver vila en stund. Eva behövde dricka mycket efter träningen igår. – Behöver (= måste) jag komma i morgon? – Nej, du behöver inte (= "måste inte") komma.	behov, nödvändighet tvång
<i>bruka</i>	Helena brukar stiga upp tidigt. När jag var liten brukade jag sova i mammas säng.	vana

<i>ha</i>	– Har du sovit gott? – Ja. När jag kom hem hade min man lagat mat.	
<i>vara</i>	Boken är beställd i mitt namn. Rummet är beställt i mitt namn. Biljetterna är beställda i mitt namn.	

22 Hjälperb med infinitiv

Välj bland verben på föregående sida. Se exempel. (Flera alternativ är ibland möjliga.)

- 1 – Vad ska Jens göra i morgon?
– Han _____ åka till Köpenhamn.
- 2 Lisa är bara sju månader. Hon _____ inte gå.
- 3 – _____ jag låna en cigarett av dig? Jag har glömt mina hemma.
– Javisst. Varsågod!
- 4 Martin har inte något körkort, så han _____ inte köra bil.
- 5 – Vad _____ vi ha till middag?
– Fisk.
– Jag _____ inte ha någon mat idag, för jag tycker inte om fisk.
- 6 Man _____ inte spela fotboll när man är förkyld och har feber.
- 7 – Är den stolen ledig?
– Javisst. Du _____ sätta dig där.
- 8 Jag _____ städa på fredagarna.
- 9 – _____ du simma?
– Oh ja. Jag _____ simma minst en gång i veckan.
- 10 Du _____ göra som jag säger!
- 11 Eva _____ gå hem, för hon tycker att det är tråkigt i skolan.
- 12 – Vart _____ du gå?
– Jag _____ gå till kiosken.
– _____ du köpa en kvällstidning till mig?
– Javisst.
- 13 Erik _____ spela på Lotto varje vecka. Han _____ så gärna vinna.
- 14 – Varför har jag fått parkeringsböter?
– Man _____ inte parkera här.
- 15 – _____ vi ta med oss våra böcker i morgon? Vi ska ju gå på studiebesök.

VERB

- Nej. Ni _____ inte ta med er böckerna, men ni _____ ta med er papper och penna så att ni _____ anteckna.
- 16 Man _____ gå till tandläkaren minst en gång om året. Det är bra om man gör det.
- 17 Jag hinner inte hjälpa dig. Du _____ faktiskt bädda själv.
- 18 – Jag _____ inte klippa mig mamma, sa Nils.
– Du _____ klippa dig. Ditt hår är alldeles för långt, sa hans mamma.
- 19 Man _____ betala hyran i tid. Annars kan man bli vräkt.
- 20 – Var _____ man röka?
– I rökrummet.
- 21 Alla barn i Sverige _____ gå i skolan.
- 22 – _____ du ha kaffe eller te? – Kaffe, tack.
- 23 Man _____ äta frukt och grönsaker varje dag. Det är nyttigt.
- 24 – Mamma, _____ jag hyra en videofilm i kväll?
– Nej, min lilla vän. Du _____ göra dina läxor, och sedan _____ du sova.
- 25 Jag _____ inte laga mat idag, för vi _____ gå ut och äta efter jobbet.
- 26 – _____ du låna mig en hundralapp?
– Nej, tyvärr. Jag har inga pengar med mig idag.
- 27 Vi _____ tyvärr inte vänta på dig, för vår buss går om fem minuter.
- 28 Stina har två snygga kappor. Hon _____ inte köpa någon ny i år.
- 29 – Hjälp! Jag _____ inte skriva den här övningen.
– Vänta lite! Jag _____ strax hjälpa dig.
- 30 Nu _____ vi sluta, för klockan är mycket.

23 Hjälpverb med infinitiv

Använd ett hjälpverb i varje fråga. Se exempel. (Flera alternativ är ibland möjliga.)

1 – Hur ofta <u>brukar</u> du städa?	– En gång i veckan.
2 – Vart _____ du åka på söndag?	– Till Stockholm.
3 – Varför _____ du jobba så mycket?	– Jag behöver pengar.
4 – Hur ofta _____ man borsta tänderna?	– Minst två gånger om dagen.
5 – Vid vilken ålder _____ man gifta sig i Sverige?	– Vid 18 års ålder.
6 – Varför _____ du redan gå?	– Jag är så trött.
7 – Hur dags _____ du komma hem till mig?	– Efter klockan tre.
Jag slutar vid tre.
8 – Vem _____ du träffa i kväll?	– Min bror.
9 – Var _____ man köpa ett telefonkort?	– I Pressbyrån t.ex.
10 – När _____ ni äta middag på vardagarna?	– Vid femtiden.
11 – Varför _____ du så gärna resa till Mexiko?	– Jag är intresserad av indianernas kultur.
12 – Varför _____ man inte slänga gamla batterier bland hushållssoporna?	– Batterierna innehåller giftiga ämnen.
13 – Hur dags _____ du stiga upp för att komma i tid till jobbet?	– Senast klockan sex.
14 – Varför _____ Per inte köpa vin på Systembolaget?	– Han är bara 18 år.
15 – Hur gammal _____ man vara för att få köpa alkohol på Systembolaget?	– 20 år.
16 – Varför _____ Axel inte ha med sig passet till Danmark?	– Han är svensk.
17 – Varför _____ Marco inte arbeta i Sverige?	– Han har inget arbetstillstånd.
18 – Varför _____ du köra så fort?	– Jag är försenad, och mitt plan går om tio minuter.

24 Hjälpverb med infinitiv

Svara på frågorna med hela meningar. Använd ett hjälpverb i varje mening.

1 Vad ska du göra i kväll?

2 Vad vill du helst göra när du är klar med dina studier i svenska?

3 Vad kan man göra på ett gym?

4 Vad får man göra när man har fyllt 20 år?

5 Vad måste du göra på morgnarna?

6 Vad bör man inte göra om man har ont i magen?

7 Vad behöver du inte göra på lördagar och söndagar?

8 Vad brukar du göra på kvällarna?

9 Vad ska du göra när du har gjort den här övningen?

10 Vad vill du göra nu?

11 Vad kan man göra i skogen?

12 Vad får man göra när man är 18 år?

13 Vad måste du göra om polisen stoppar dig?

14 Vad bör man göra om man känner sig trött?

15 Vad behöver man inte göra om man är pensionär?

16 Vad brukar du göra på fredagarna?

17 Vad kan man göra på rea?

18 Vad brukar man göra efter maten?

19 Vad ska du göra på söndag?

20 Vad vill du göra på lördag?

25 Från presens till preteritum

Ändra nedanstående meningar. Skriv verben i preteritum. Se exempel.

- 1 Mikael vill inte äta, för han är inte hungrig.

Mikael ville inte äta, för han var inte hungrig.

- 2 Lena och Rickard vill gå på bio, men de har inte några pengar.

- 3 Vi ska hälsa på mormor, för hon är sjuk.

- 4 Camilla kan inte komma på min fest, för hon har ingen barnvakt.

- 5 De små barnen på dagis måste stanna inne, för det är så kallt ute.

- 6 Åsa ska köpa en ny klänning, för hon är bjuden på bröllop.

- 7 Jag måste ta bussen därför att det regnar så mycket.

- 8 Jag kan inte gå ut i regnet, för jag har inget paraply.

- 9 Lasse får inte köra bil, för han har inte något körkort.

- 10 Jag måste sluta röka därför att det är så dyrt.

- 11 Bosse vill gifta sig med Anna, för han älskar henne.

- 12 Rolf brukar bara dricka en kopp kaffe på morgnarna, för han är inte så hungrig då.

- 13 Du behöver inte hjälpa mig, för jag kan göra det själv.

14 Eva kan sjunga, och hennes syster kan spela gitarr.

15 Jag vill köpa nya kläder, men jag har inga pengar.

16 Ali får inte stanna i Sverige, för han har inget uppehållstillstånd.

17 Jag brukar vara hemma på kvällarna, för jag vill inte gå ut.

18 Stina måste gå hem, för hon mår inte bra.

19 Vi får inte prata så högt, för grannarna sover.

20 Kjell-Arne kan inte åka skidor därför att han har ont i en fot.

21 Mats ska lämna in sina byxor på kemptvätt eftersom de är smutsiga.

22 Hanna vill träffa sin pojkvän, men hon måste stanna hemma och göra sina läxor.

23 Jag kan inte diska, för det finns inget varmvatten.

24 Matti brukar resa till Helsingfors ett par gånger om året eftersom han vill hälsa på sina vänner där.

25 Eleverna får göra svåra övningar, för läraren vill att de ska lära sig svenska.

26 Kortsvar

Kortsvar använder man när man svarar *ja, jo, nej* på en fråga.

Arbetar du nu?	Ja, det gör jag. Nej, det gör jag inte.
Arbetade du igår?	Ja, det gjorde jag. Nej, det gjorde jag inte.
Har du arbetat?	Ja, det har jag. Nej, det har jag inte.
Hade du semester i fjol?	Ja, det hade jag. Nej, det hade jag inte.
Är du arbetslös nu?	Ja, det är jag. Nej, det är jag inte.
Var du arbetslös förra året?	Ja, det var jag. Nej, det var jag inte.
Kan du tala svenska?	Ja, det kan jag. Nej, det kan jag inte.
Kunde du tala svenska förra året?	Ja, det kunde jag. Nej, det kunde jag inte.
Gör du dina läxor på kvällen?	Ja, det gör jag. Nej, det gör jag inte.
Gjorde du dina läxor i går kväll?	Ja, det gjorde jag. Nej, det gjorde jag inte.

REGEL:

När det bara finns ett **huvudverb** i frågan brukar man ersätta detta i svaret med verbet **göra** i samma tempus.

När man svarar på frågor som börjar med ett **hjälpverb** eller verben **vara, ha, göra** m.fl. upprepar man dessa verb i samma tempus i svaret.

Om frågan innehåller **en negation** t.ex. **inte, aldrig** måste ett jakande svar börja med **Jo**.

Ska du <i>inte</i> jobba i morgon?	Jo , det ska jag. Nej, det ska jag inte.
Har Roger <i>aldrig</i> varit i Paris?	Jo , det har han. Nej, det har han inte.
Kommer ni <i>inte</i> på fredag?	Jo , det gör vi. Nej, det gör vi inte.

27 Kortsvar

Svara på följande frågor. Använd kortsvar. Se exempel.

1 – Har Bertil några pengar?	– Ja, <u>det har han.</u>
2 – Hade han några pengar förra veckan?	– Nej, <u>det hade han inte.</u>
3 – Hade Peter någon flickvän förra året?	– Ja, _____
4 – Har han någon flickvän nu?	– Nej, _____
5 – Är Kristina ledig idag?	– Ja, _____
6 – Var hon ledig igår också?	– Nej, _____
7 – Ska Maria och Juan stanna i Sverige?	– Nej, _____
8 – Får de inte stanna här?	– Jo, _____
9 – Snöade det i Luleå igår?	– Ja, _____
10 – Snöar det fortfarande?	– Nej, _____
11 – Kunde Evas vänner hjälpa henne igår?	– Ja, _____
12 – Ville hon ha hjälp?	– Ja, _____
13 – Måste Sofia och Åke redan gå?	– Ja, _____
14 – Måste Kalle laga mat varje dag?	– Nej, _____
15 – Lagar fru Jansson mat varje dag?	– Nej, _____
16 – Bor Lena inte här i staden?	– Jo, _____
17 – Är hennes lägenhet modern?	– Ja, _____
18 – Var Kajsa hemma hos henne igår?	– Nej, _____
19 – Ska hon inte flytta från staden?	– Jo, _____

VERB

- 20 – Kan Ivan simma? – Nej, _____
- 21 – Går han inte i simskola? – Jo, _____
- 22 – Får Ann och Pia gå hem från skolan när de vill? – Nej, _____
- 23 – Gör de sina läxor ordentligt? – Ja, _____
- 24 – Ligger Italien i Europa? – Ja, _____
- 25 – Har du varit där? – Nej, _____
- 26 – Vill du inte åka dit? – Jo, _____
- 27 – Är David sjuk idag? – Ja, _____
- 28 – Var han sjuk igår också? – Nej, _____
- 29 – Har Eva och Per någon bil nu? – Nej, _____
- 30 – Hade de inte någon bil förra året? – Jo, _____
- 31 – Åker de buss till jobbet? – Ja, _____
- 32 – Kan Milan tala svenska? – Ja, _____
- 33 – Kunde han tala svenska förra året? – Nej, _____
- 34 – Talar Milan svenska med sin fru? – Nej, _____
- 35 – Spelar Carina piano varje dag? – Ja, _____
- 36 – Spelade hon piano igår? – Nej, _____
- 37 – Ville hon inte spela piano igår? – Jo, _____
- 38 – Bör man hälsa på sina grannar? – Ja, _____
- 39 – Dricker dagisbarnen kaffe efter maten? – Nej, _____
- 40 – Är den här övningen svår? – _____

28 Kortsvar

Svara på frågorna.

- 1 – Kan du köra bil? – _____
- 2 – Får du köra bil? – _____
- 3 – Måste du sluta tidigare idag? – _____
- 4 – Kunde du läsa när du var sex år? – _____
- 5 – Kan du inte tala engelska? – _____
- 6 – Har du studerat något annat språk? – _____
- 7 – Hade du något arbete i ditt hemland? – _____
- 8 – Röker du? – _____
- 9 – Brukar du laga mat varje dag? – _____
- 10 – Bor du ensam? – _____
- 11 – Var du lärare i ditt hemland? – _____
- 12 – Gillar du inte rödvin? – _____
- 13 – Ville du bli pilot när du var liten? – _____
- 14 – Kommer du inte från Europa? – _____
- 15 – Sover du gott på nätterna? – _____
- 16 – Brukar du gå på bio? – _____
- 17 – Läser du några svenska tidningar? – _____
- 18 – Dricker du aldrig kaffe? – _____
- 19 – Ska du inte dricka kaffe på pausen? – _____
- 20 – Fick du röka när du gick i skolan? – _____
- 21 – Är du gift? – _____
- 22 – Kom du ensam till Sverige? – _____
- 23 – Har du aldrig varit i Stockholm? – _____
- 24 – Är det roligt att studera svenska? – _____
- 25 – Trivs du inte i Sverige? – _____
- 26 – Vill du sluta skriva nu? – _____

29 Rätt verbform

Skriv rätt form av verben. Se exempel.

- 1 *cykla* – cyklar du till jobbet varje dag? – Javisst.
cykla/regna – Men idag har du väl inte cyklat? Det regnar ju så mycket.
vara – Jo, det har jag, för det _____ faktiskt jättefint väder i
skinalvara morse. Solen _____, och himlen _____ alldeles blå.
- 2 *vetalröka* – _____ du inte att det är farligt att _____?
varalsluta – Jo, men det _____ så svårt att _____.
pröva – Har du inte _____ nikotinplåster eller nikotintuggummi?
 – Nej.
göra – _____ det!
- 3 *höra/säga* – _____ du inte vad jag _____ för en stund sedan?
göra/säga – Nej, det _____ jag inte. _____ det en gång till!
- 4 *sitta/vänta* – Hur länge har ni _____ här och _____?
 – Tjugo minuter.
se/stanna – Oj då! – Ja, nu _____ jag att min klocka har _____.
 Ursäkta!
- 5 *handla* – Hur ofta brukar du _____?
må – En gång i veckan. Men förra veckan _____ jag inte bra, så
kunna/gå jag _____ inte _____ ut.
ringalha – Varför _____ du inte till mig? Jag _____ ju semester då.
såga/komma Jag har ju _____ att jag kan _____ till dig om du
behöva _____ hjälp.

- 6 *lägga* – Vet du var jag har _____ mina glasögon? Jag kan inte
 hitta _____ dem.
 leta – Har du _____ överallt? – Ja.
 tänk/göra – _____ efter en gång till! Vad _____ du i morse?
 stiga/duscha – Inget speciellt. När jag hade _____ upp _____ jag. Sen ...
 minnas/lägga Javisst ja! Nu _____ jag. Jag _____ dem på en hylla i
 badrummet.
- 7 *köra/tycka* Emil _____ bil till jobbet varje dag. Han _____ att det
 vara/ta _____ bekvämare än att _____ bussen.
 vara/köra Det _____ förstås mycket dyrare att _____ bil än
 åka att _____ buss.
- 8 *ha* – Vill du _____ lite mera kaffe?
 dricka – Nej tack. Jag har redan _____ för mycket kaffe idag.
 säga/ dricka Min läkare har _____ att jag inte får _____ så mycket
 sluta/röka kaffe och att jag måste _____.
- 9 *glömma/tvätta* – Ove, _____ inte att _____ bilen !
 göra – Det har jag redan _____.
 hjälpa/städa – Så bra! Då kan du _____ mig att _____.
- 10 *använda* – Hur ofta får du _____ tvättstugan?
 – När som helst. Om den är ledig, förstås. Vi har inga fasta tvättider.
 tvätta Jag har faktiskt _____ två gånger den här veckan, men jag
 stryka/göra har inte _____ tvätten än. Det ska jag _____ i kväll.
- 11 *komma* – Vilka _____ på festen på lördag?
 bjuda – Jag har _____ alla mina kompisar, och nästan alla har
 tacka _____ ja.

VERB

- 12 – Vilken snygg kappa du har!
- höra/sy* – Tack. Det var roligt att _____. Jag har faktiskt _____
den själv.
- syl lära* – Är du så duktig på att _____? Var har du _____ dig det?
- gå* – Jag _____ på en sykurs förra året.
- 13 *äta* – Vad har du _____ idag?
- dricka* – Ingenting. Jag _____ bara kaffe i morse.
- äta* – Du måste _____ en ordentlig frukost varje morgon.
- veta/vara* – Ja, jag _____ det, men jag _____ inte hungrig på
morgnarna.
- 14 *sitta/prata* Igår _____ eleverna i klass 8a och _____ med varandra
- lyssna* på lektionen. De _____ inte på den nya läraren.
- bli* Han _____ mycket arg.
- sitta/prata* – _____ inte och _____!
- lyssnalskrika* _____ på mig i stället! _____ han.
- 15 *gå/ringa* – Får jag _____ ut en stund? Jag måste _____ ett viktigt
- hinna* samtal. Jag _____ inte i morse.
- göra* – Kan du inte _____ det på pausen i stället?
- försöka/vara* – Jag _____ förra pausen, men det _____ upptaget.
- ringa/komma* – Gå och _____! Men _____ tillbaka så fort som möjligt!
- 16 *träffa/heta* Mirjana har _____ en svensk man som _____ Mats.
- gifta* De ska _____ sig till våren.
- bo/gifta* Nu _____ de i Mirjanas lilla tvåa, men när de har _____
- flytta* sig ska de _____ till en större lägenhet.

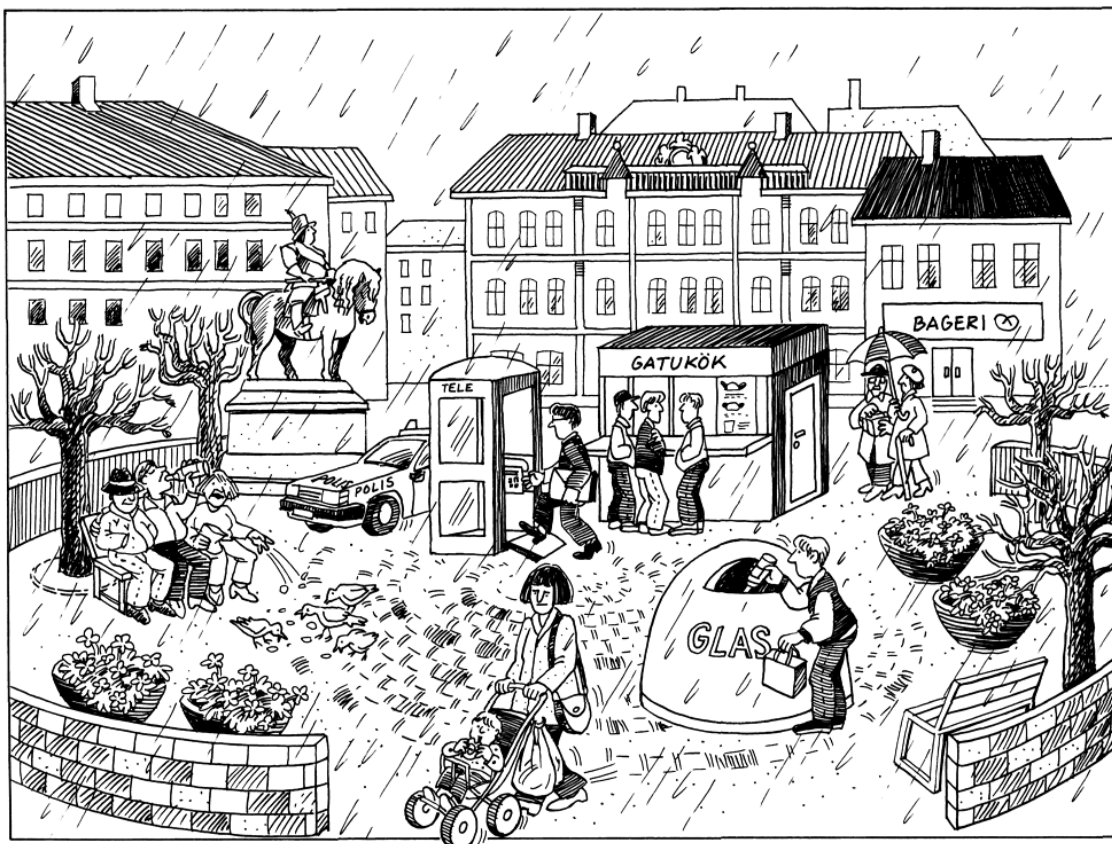
30 Finn femton fel!

Bland följande meningar finns 12 meningar som är felaktiga. Vilka? Rätta dem! Se exempel.

- 1 Kom in och ät! _____
- 2 Herr Persson ~~har varit~~ sjuk förra året. var _____
- 3 På konditoriet drack jag kaffe och ätit en mazarin. _____
- 4 På tåget träffade jag en bosnisk kvinna som berättat om sitt liv. _____
- 5 Vi ska resa till Dublin och fira nyår. _____
- 6 Man bör inte äta sötsaker, för det är inte bra. _____
- 7 Motion har varit bra för kroppen. _____
- 8 Det tar lång tid att lagar en god middag. _____
- 9 Jag vill åka till Afrika i vinter. _____
- 10 Det är skönt att semestern var slut. _____
- 11 Man kan få information om olika resor på en resebyrå. _____
- 12 När Eva bor i Paris träffade hon en fransk konstnär. _____
- 13 Olle har blivit mycket tjock. _____
- 14 *Sven kan tala och förstår ryska.* _____
- 15 Åsa har väntat på sin kompis i en timme. _____
- 16 Många barn på landet åker skolbuss varje dag. _____
- 17 Det finns problem överallt. _____
- 18 I blomsteraffären kan man köper vackra blommor. _____
- 19 Vet du vad den här blomman heter? _____
- 20 Till jul brukar man skickar julkort till släktingar och vänner. _____
- 21 På hösten blir dagarna mörkare för varje dag som går. _____
- 22 Herr Göransson har sparat mycket pengar förra året. _____
- 23 Idag har jag druckit tre koppar kaffe. _____
- 24 Margareta står och diska i köket. _____
- 25 I morse drack jag en stor kopp kaffe. _____

31 Sök verb

Utsikt från mitt fönster

Regnet slår mot fönstret. Det blåser. Nästan alla löv har fallit från träden på torget. Det är november. Jag vill inte gå ut, men jag måste.

Från mitt fönster ser jag ett par unga män som står vid gatuköket. Nära gatuköket finns en telefonhytt. En man går in i den. Det är inte säkert att han ska ringa. Han vill kanske bara stå
5 där och vänta på att regnet ska sluta. Jag ser att han böjer sig ner och letar efter något. Han har kanske tappat några mynt eller sitt telefonkort.

En ung kvinna med barnvagn går över torget. Hon har nog varit och handlat, för det hänger två kassar på barnvagnen. Kassarna ser tunga ut. Det lilla barnet i vagnen äter på en bulle. Kvinnan stannar och torkar barnet om munnen.

10 På en av bänkarna på torget sitter två män och en kvinna. Männen dricker något ur en flaska. Det är inte vatten i den flaskan. Det är jag säker på. – Hur kan de sitta ute i det här vädret? tänker jag.

Kvinnan har tagit fram en påse, och plötsligt finns det fullt av fåglar omkring henne. Några fåglar äter direkt ur handen på henne.

15 – Klirr!

Vad var det? För ett kort ögonblick trodde jag att det var någon som hade slagit sönder ett fönster, men sedan såg jag att det var en pojke som stod och slängde tomflaskor i en av glasbehållarna på torget. Tänk, att jag aldrig kan vänja mig vid det ljudet!

Två pensionärer, en man och en kvinna, kommer ut från bageriet. Den gamla mannen har en bakelsekartong i handen. Han bär den mycket försiktigt. Kvinnan fäller upp ett paraply som hon håller över sig och mannen. De ser glada ut.

Oj! Nu kommer det en polisbil. Vad har hänt? Två poliser stiger ur bilen och går fram till 5 männen på bänken och pratar lite med dem. Männen lägger ner sina flaskor i en plastkasse, reser sig från bänken och går därifrån. De går lite vingligt. Poliserna sätter sig i bilen igen och kör vidare.

Kvinnan har slutat att mata fåglarna. Hon håller ut de sista brödsmulorna ur påsen och kastar den sedan i en papperskorg.

10 Fåglarna flyger iväg. Kanske flyger de till ett annat ställe där de kan få mat.
Själv tar jag på mig min regnkappa, låser dörren och går ut i höstvädret.

Stryk under alla verb som du hittar i texten och skriv in dem på rätt plats i schemat. Skriv sedan de former som saknas. Se exempel.

Infinitiv	Imperativ	Presens	Preteritum	Supinum
_____	_____ !	<i>slår</i>	_____	_____
_____	_____ !	<i>blåser</i>	_____	_____
_____	_____ !	<i>har</i>	_____	_____
_____	_____ !	_____	_____	<i>fallit</i>
_____	_____ !	<i>är</i>	_____	_____
_____	_____ !	<i>vill</i>	_____	_____
<i>gå</i>	_____ !	_____	_____	_____
_____	_____ !	<i>måste</i>	_____	_____
_____	_____ !	_____	_____	_____
_____	_____ !	<i>finns</i>	_____	_____
_____	_____ !	<i>ska</i>	_____	_____
_____	_____ !	_____	_____	_____
_____	_____ !	_____	_____	_____
_____	_____ !	_____	_____	_____
_____	_____ !	_____	_____	_____
_____	_____ !	_____	_____	_____
_____	_____ !	_____	_____	_____
_____	_____ !	_____	_____	_____

PRONOMEN

Pronomen ersätter ett substantiv eller står framför ett substantiv.

Personliga

Subjekt Objekt

jag	mig
du	dig
han	honom
hon	henne
den	den
det	det
man	en
vi	oss
ni	er
de	dem

Reflexiva

jag	mig
du	dig
han	sig
hon	sig
den	sig
det	sig
man	sig
vi	oss
ni	er
de	sig

man är ett indefinit pronomen men fungerar som ett personligt pronomen

Possessiva

en-ord ett-ord plural

jag	min	mitt	mina
du	din	ditt	dina
han	hans	hans	hans
hon	hennes	hennes	hennes
den	dess	dess	dess
det	dess	dess	dess
man	ens	ens	ens
vi	vår	vårt	våra
ni	er	ert	era
de	deras	deras	deras

Reflexiva possessiva

en-ord ett-ord plural

jag	min	mitt	mina
du	din	ditt	dina
han	sin	sitt	sina
hon	sin	sitt	sina
den	sin	sitt	sina
det	sin	sitt	sina
man	sin	sitt	sina
vi	vår	vårt	våra
ni	er	ert	era
de	sin	sitt	sina

Indefinita (förenade)

en-ord ett-ord plural

någon	något	några
ingen	inget	inga
		många
		få

Indefinita (självständiga)

person sak

någon, några	något = någonting
ingen, inga	inget = ingenting
man	
många	
få	

Interrogativa (förenade)

en-ord ett-ord plural

vilken	vilket	vilka	= vad ... för
--------	--------	-------	---------------

Interrogativa (självständiga)

person sak

vem, vilka	vad
vems = genitiv	

Relativa

personer och saker

som

1 Personliga pronomen

Personliga pronomen har två former, en **subjektsform** och en **objektsform**.

	<i>Subjektsform</i>	<i>Objektsform</i>	
<i>Singular</i>			
1	jag	mig	Jag städar varje vecka. Teresa hjälper mig .
2	du	dig	Åsa, du måste komma! Jag vill träffa dig .
3	han	honom	
	hon	henne	
	den	den	
	det	det	
	man	en	Man blir glad när någon gratulerar en .
<i>Plural</i>			
1	vi	oss	Vi studerar svenska. Läraren hjälper oss .
2	ni	er	Per och Ola, ni får gå nu! Taxin väntar på er .
3	de	dem	

OBS! *man* är ett indefinit pronomen men fungerar som ett personligt pronomen.

Han, hon, den, det, de och deras **objektsformer** står i stället för ett substantiv.

Adam och Eva är gifta. **Han** kommer från Polen, och **hon** kommer från Sverige.

s

s

s = subjekt o = objekt

Han älskar **henne**, och **hon** älskar **honom**.

s

o

s

o

Adam och Eva bor i Lund. **De** har en fin lägenhet. Ibland besöker jag **dem**.

s

o

Lisa har en katt. **Den** har fått två kattungar. **De** ska heta Misse och Murre.

s

s

Lisa bor i ett fint hus. **Det** ligger i centrum.

s

Pelle har en bil. Han har köpt **den** av en kompis.

o

Ulla fick ett brev i morse, men hon har inte läst **det**.

o

Lars har två läxor till i morgon. Han ska läsa **dem** i kväll.

o

2 Personliga pronomen – subjekt

Skriv rätt personligt pronomen. Se exempel.

1 – Var är tidningen för idag?	– <u>Den</u> ligger i köket
2 – Var är Lasses flickor?	– _____ är på lekplatsen.
3 – I vilket land bor ni?	– _____ bor i Sverige.
4 – Vad gör du nu?	– _____ studerar svenska.
5 – Varifrån kommer Tomas?	– _____ kommer från Kalmar.
6 – Vad kostar ett paket tvättmedel?	– _____ kostar femtio kronor.
7 – Var ska man bo, tycker du?	– _____ ska bo i centrum.
8 – Vad kan jag hjälpa till med?	– _____ kan hjälpa till med disken.
9 – Vad heter Åkes syster?	– _____ heter Sofia.
10 – Varifrån kommer du, Hassan?	– _____ kommer från Iran.
11 – När kommer posten?	– _____ kommer vid 11-tiden.
12 – Vad kostar bananerna nu?	– _____ kostar 10 kronor kilot.
13 – När är ni lediga?	– _____ är lediga på söndagar.
14 – Vad heter Elins dotter?	– _____ heter Sara.
15 – Var lånar man böcker?	– _____ lånar böcker på biblioteket.
16 – Vad jobbar herr Lund med?	– _____ är taxichaufför.
17 – När kom det här telegrammet?	– _____ kom igår.
18 – Var står tekopparna?	– _____ står i skåpet till vänster.
19 – Hur dags börjar Per jobba?	– _____ börjar klockan 8.
20 – Var får man röka?	– _____ får röka i rökrummet.
21 – När fyller Jenny år?	– _____ fyller år på söndag.
22 – Var studerar Björn och Karin?	– _____ studerar i Stockholm.
23 – Var ligger mitt pass?	– _____ ligger i skrivbordslådan.
24 – När ska vi komma på lördag?	– _____ är välkomna klockan sju.

3 Personliga pronomen – subjekt

Skriv vad som händer på bilderna. Använd rätt personligt pronomen. Se exempel.

1 – Vad gör Adam?

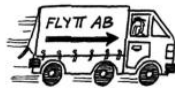
– Han sover.

2 – Vad gör Mia?

– _____

3 – Vad gör Eva och Olle?

– _____

4 – Vad gör katten?

– _____

5 – När börjar Aktuellt?

– _____

6 – När slutar programmet?

– _____

7 – Vad gör katterna?

– _____

8 – Vad gör Pelle?

– _____

9 – När går bussen?

– _____

10 – Vad gör hundarna?

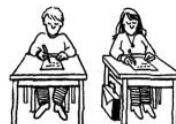
– _____

11 – Vad gör Ylva?

– _____

12 – Vad gör eleverna?

– _____

13 – Vad gör Anita och Roland?

– _____

14 – Vad heter boken?

– _____

PRONOMEN

15 – Vad gör Mikael?

16 – Vad kostar äpplet?

17 – Vad gör Jenny?

18 – Var står flaskorna?

19 – Vad gör pojken?

20 – Vad gör kvinnan?

21 – Vad heter gatan?

22 – Vad kostar frimärket?

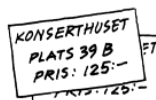
23 – Vad gör kvinnorna?

24 – Vad gör männen?

25 – Vad kostar biljetterna?

26 – Vad gör Maria?

27 – När går tåget?

28 – Vad gör Mats och Ola?

29 – Vad gör Joakim?

30 – När kommer taxin?

4 Personliga pronomen – objekt

Skriv rätt form av personliga pronomen. Se exempel.

- 1 Edvards blåa bil är billig och bra, så jag ska köpa den.
- 2 Karin är rädd för doktorn, så jag ska följa med _____ dit.
- 3 Karlssons hus är för dyrt, så jag kan inte köpa _____.
- 4 Lars behöver prata lite, så jag ska träffa _____ i kväll.
- 5 Elins pojkar är ensamma hemma, så jag ska passa _____.
- 6 Byxorna i skyltfönstret är snygga, så jag ska gå in och prova _____.
- 7 Mina föräldrar ska flytta, så jag ska hjälpa _____.
- 8 Eva är sjuk, så jag ska hälsa på _____.
- 9 De där kakorna ser goda ut, så jag vill smaka på _____.
- 10 Lisa ska gifta sig, så jag ska gratulera _____.
- 11 Min skrivbordsstol är för hög, så jag måste sänka _____.
- 12 Teresas sovum är tomt, så hon ska möblera _____.
- 13 Jag har reparerat din bil nu, så du kan hämta _____.
- 14 Brevet från polisen är viktigt, så du måste spara _____.
- 15 Sofia kan inte sticka, så jag ska lära _____ det.
- 16 Man säger att den nya filmen är rolig, så jag ska se _____.
- 17 Garderobsdörrarna i hallen är öppna. Jag måste stänga _____.
- 18 Min skrivbordsstol är för låg, så jag måste höja _____.
- 19 Pelle har sökt mig flera gånger. Jag ska ringa _____ i kväll.
- 20 De här tomaterna är lite ruttna, så du ska inte äta _____.
- 21 Håret är vått, så jag ska torka _____ innan jag går ut.
- 22 Den här tavlan är vacker. Jag tror att jag ska köpa _____.
- 23 Pia är nervös, så jag måste lugna _____.
- 24 Mina kläder är smutsiga, så jag måste tvätta _____.
- 25 Min blus är redan torr, så jag kan stryka _____ nu.
- 26 Kajsa och Lasse är gamla, så jag brukar hjälpa _____ ibland.

PRONOMEN

- 27 Kalle fyller år, så jag ska gratulera _____.
- 28 De här köttbullarna är kalla, så jag måste värma _____.
- 29 Lilla Mia är trött, så jag ska lägga _____.
- 30 Den här blusen passar inte, så jag ska byta _____.
- 31 Askfatet i väntrummet är fullt. Jag ska tömma _____.
- 32 Du behöver kanske lite hjälp? Jag kan hjälpa _____ om du vill.
- 33 Mitt paraply är sönder, så jag måste laga _____.
- 34 De här bullarna är goda. Varsågod och smaka på _____!
- 35 TV-programmet om Kina är för långt. Jag kan inte se _____ i kväll.
- 36 Adam är rik, så jag ska be att få låna pengar av _____.
- 37 De här kopparna är smutsiga, så jag måste diska _____.
- 38 Fru Persson är sjuk, så jag ska hälsa på _____.
- 39 Mina pojkar är ledsna, så jag måste trösta _____.
- 40 Hassan har ofta hjälpt mig. Jag ska bjuda hem _____ en dag.
- 41 Ni har mycket att göra, så jag ska inte störa _____.
- 42 Åsa och Tor ligger på sjukhuset, så jag ska besöka _____.
- 43 Mitt kakfat är trasigt, så jag ska kasta _____.
- 44 Mina elever är osäkra, så jag måste hjälpa _____.
- 45 Herr Persson är mycket upptagen, så du ska nog inte ringa till _____ nu.
- 46 Olle har inte vaknat än, så jag måste väcka _____.
- 47 Ulla och Kaj är trevliga, så jag ska bjuda hem _____.
- 48 Mina barn väntar på mig på dagis, så jag ska gå och hämta _____.
- 49 Maria kommer med tåget klockan två. Jag ska möta _____ då.
- 50 Ytterdörren är öppen. Stäng _____!

5 Personliga pronomen – subjekt/objekt

Skriv rätt personligt pronomen. Se exempel.

- 1 Mormor är så ensam. Jag ska ringa till henne i kväll.
- 2 – Var är tidningen? – _____ ligger i sovrummet.
- 3 – Vet du när Åsa och Pia kommer hem? – Ja, _____ kommer klockan två.
- 4 – Jag undrar var katten är. – Jag såg _____ i trädgården i morse.
- 5 – Har du träffat Lasse? – Nej, jag ska träffa _____ i kväll.
- 6 – Kan du hjälpa _____ att flytta den här fåtöljen? Jag har så ont i ryggen.
– Javisst.
- 7 – Var bor Sara? – _____ bor i centrum.
- 8 – Vi ska ha fest på lördag. Ni är välkomna hem till _____ klockan sju.
– Tack, det ska bli trevligt. Det är alltid så mysigt hemma hos _____.
- 9 – Vill du hjälpa mig ett tag med det här fönstret?
– Javisst, vad är det för fel på _____?
– Man kan inte stänga _____.
- 10 – Ska du se programmet om Kina i kväll?
– Ja, om _____ inte slutar för sent.
- 11 – Vad ska man göra om någon hotar _____ med pistol?
– _____ ska ta det lugnt.
- 12 – Du Eva, jag kan tyvärr inte hjälpa _____ just nu. – Så synd!
- 13 – Tommy, har _____ köpt hem öl och vatten? – Ja, det gjorde jag igår.
- 14 – Pappa! Åke ringde för en stund sedan. _____ ville tala med dig.
– Jaha. Jag kan ringa upp _____ meddetsamma.
- 15 – Vi vet inte vad vi ska göra, mamma. – _____ kan väl städa era rum.
- 16 – Var är mina vantar? – Jag har lagt _____ i byrån.
- 17 – Vad heter Sveriges drottning? – _____ heter Silvia.
- 18 – Hur mycket har du gett för det här vinet? – _____ kostade 70 kronor.
- 19 – Har du berättat allt för Adam? – Nej, jag ska prata med _____ i kväll.

PRONOMEN

- 20 – Ät upp maten innan _____ kallar! – Ja, mamma.
- 21 – Vad vill du ha? Banan eller äpple? – _____ tar gärna en banan, tack.
- 22 När man har druckit sprit får _____ inte köra bil.
- 23 "Hej Olle! Roligt att du kan komma till _____ i sommar. Ring innan du kommer så att _____ är hemma! Hälsningar Katarina och Robert."
- 24 – Har du talat med städerskan? – Nej, jag har inte sett _____.
- 25 – Vad ska ni göra i sommar? – _____ ska vara hemma och ta det lugnt.
- 26 – Hej då, Vera! Vi hörs! – Ja, hej då! Du kan väl ringa _____ i morgon?
- 27 – Var är nagelsaxen? – Jag vet inte. Jag har inte haft _____.
- 28 – Martin, kan _____ hämta kaffet i köket?
– Javisst, men är _____ inte kallt nu?
– Ingen fara. Jag gillar kallt kaffe.
- 29 Om man är ledsen behöver _____ någon som kan trösta _____.
- 30 – Jag klarar nog inte provet i matte.
– Jag kan hjälpa _____ i kväll om du vill.
- 31 – Har du fått tag på Janne än? – Nej, _____ är inte hemma.
- 32 "Hej Anna och Karl! Jag är i Lund och skulle vilja träffa _____.
Är _____ lediga på torsdag kväll? Ring _____ senast tisdag!
Kram Susanna."
- 33 – När kommer mormor och morfar? – _____ kommer klockan 6.
- 34 – Ni får inte ställa cyklarna mot skyltfönstret.
– Men var ska _____ ställa _____? Det finns ingen plats.
– Jodå. Ställ _____ på gården!
- 35 – Var har du bilnycklarna? Kan du aldrig lägga _____ på sin plats?
– Oh, _____ ligger nog i min jackficka. Jag ska hämta _____.

6 Personliga pronomen – subjekt/objekt

Vilka ord syftar pronomenen på? Se exempel.

1 Jag läser en bok. Den är bra.	Den = <u>Boken</u>
2 Du måste lämna tillbaka böckerna när du har läst dem .	dem = _____
3 Jag och min man tycker att David är trevlig.
Vi ska bjuda hem honom någon gång.	Vi = _____
honom = _____
4 Jag skriver med en penna. Den är svart.	Den = _____
5 Erik diskar mina fina glas. Han får inte tappa dem .	Han = _____
dem = _____
6 Var är mina skor? Jag kan inte hitta dem .	dem = _____
7 Jag måste vattna mina blommor. De är så torra.	de = _____
8 Anna är sjuk. Jag ska hälsa på henne .	henne = _____
9 Fönstren i köket är smutsiga. Jag måste putsa dem .	dem = _____
10 Jag har inga pengar. De är slut.	De = _____
11 Golvet i badrummet är rent. Jag har torkat det .	det = _____
12 Mitt hår är inte rent. Jag måste tvätta det .	det = _____
13 Kan du och Eva jobba tillsammans med Ulf och Per?
De behöver hjälp av er . Ni kan väl ringa dem ?	De = _____
er = _____
Ni = _____
dem = _____
14 Mia och Åke har fått en present av Ove och mig. De
har inte tackat oss för den .	De = _____
oss = _____
den = _____
15 Jag och min kompis vill gärna träffa dig och Sara.
Vi vill prata med er .	Vi = _____
er = _____
16 Karin gillar hundar. Hon ska få en i julklapp.	Hon = _____
17 Det här äpplet var inte gott. Jag vill inte äta det .	det = _____
18 Du och Pia har inte lämnat in uppsatserna. Ni måste
göra det i morgon.	Ni = _____

7 Reflexiva pronomen

Reflexiva pronomen syftar tillbaka på subjektet i samma sats. Vissa verb konstrueras med reflexiva pronomen.

	Personliga pronomen		Reflexiva pronomen
	Subjekt		Objekt
<i>Singular</i>			
1	jag	tvättar	mig
2	du	tvättar	dig
3	han	tvättar	sig
	hon	tvättar	sig
	den	tvättar	sig
	det	tvättar	sig
	man	tvättar	sig
<i>Plural</i>			
1	vi	tvättar	oss
2	ni	tvättar	er
3	de	tvättar	sig

1:a och 2:a person singular och plural är samma som objektsformen av personliga pronomen.

3:e person singular och plural är **sig**.

OBS! *man* är ett indefinit pronomen men fungerar som ett personligt pronomen.

8 Reflexiva pronomen

akta sig	kamma sig	lära sig	ställa sig
anmäla sig	klä på (av) sig	måla sig	sätta sig
bestämma sig	koncentrera sig	raka sig	ta på (av) sig
flytta sig	känna sig	skilja sig	torka sig
gifta sig	lägga sig	skynda sig	tvätta sig

Välj lämpligt verb och använd rätt form av reflexiva pronomen. Se exempel.

- Ulf är skäggig, så han måste raka sig.
- Usch, vad jag är smutsig! Jag måste _____.
- Oskar och Birgitta har köpt ringar. De ska _____.
- Eva brukar _____ för att få lite färg i ansiktet.
- Vad du ser trött ut! Du måste _____ på sängen och vila.
- Det är mycket trafik. Ni måste _____ för bilarna.
- Åsa och Bo trivs inte ihop längre, så de ska _____.
- Klockan är mycket, så vi måste _____.
- Man kan _____ på en bänk om man blir trött när man är ute och går.
- Mormor ska _____ till en kurs i engelska för pensionärer.
- Erik brukar _____ trött efter jobbet.
- Jag ska duscha, men jag måste _____ först.
- Ska Per arbeta eller fortsätta studera? Han kan inte _____.
- Här får ni några servetter så att ni kan _____.
- Vi måste _____ spanska innan vi flyttar till Spanien.
- Hur kan ni _____ på läxorna när ni har radion på?
- Man får _____ i kö för att få biljetter till matchen i kväll.
- Sara är rufsig i håret. Hon måste _____.
- Det lilla barnet vill inte _____ vantar trots att det är kallt ute.
- Jag ser inte. Kan du _____ lite?